

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Ε'

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 27 του Μάη 1907

ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οικονομίου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 249

Μή ζητᾷς σὰ λατινικὰ πῶς θὰ μιλήσεις καλὰ γερμανικά. Ρώτα τὴ μάνα σὸ σπύτι, τὰ παιδιὰ σὸν δρόμον, τὸν ἀπλοῖκὸ ἄθροιστὸ σὸ πάζαρι. Κοίταξέ τους σὸ στόμα πῶς μιλοῦν κ' ἔτσι γράφει.

ΛΟΥΘΗΡΟΣ

Ὁ καλὸς γραφίης λέει καινούρια πράματα μὲ συνηθισμένες λέξεις.

SCHOPENHAUER

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΨΥΧΑΡΗΣ. Ἡ «Ἀρρωστη Δούλη» (συνέχεια).
- ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ. Ἡ βοσκοπούλα μὲ τὰ μαργαριτάρια.
- Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ. Ὁ ἐρωτόπλοχος προκυνητὴς τοῦ Σαϊζπέρου.
- Ρ. Ε. ΡΑΒΟΛΙΝΙ. L' usignolo.
- ΣΩΜΕΡΙΤΗΣ. Μία Ἀθηναϊκὴ ἱστορία (τέλος).
- ΟΥΤΙΣ. Θεατρικὰ (Josette, ma femme).
- ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Κωστής Πιλάμας, Ν. Χαν-Ζάρης, Λέκκας Ἀρβανίτης.
- ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ — ΞΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — Ἡ ΚΟΙΝὴ ΓΝΩΜὴ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΟΥΦΑΣ

Σὲ κλαίει τοῦ χλωρότατου Μοναστηριοῦ τῆς θόδονια, οἱ διαλαλοῦν ἀπ' τὴς κορφῆς αὐτοῦ μακεδονίτες. Σιγαλὸς, ἡμερὸς καὶ ἀγνός κ' ἀντρεπωμένος, καὶ εἶχε τριαντάφυλλο στὴν ὄψη σου κ' ἀπόλλε στὴν καρδιά σου, κ' ὑψώνουν, ὁμορφονεῖ, σὰν ἓνα κυπαρίσσι, πὺ τοῦ σαλεύει τὴν κορφή κ' ἐν ἀλαφρῷ ἀγεράκι, κ' ἀπ' τὸν κορμὸ τοῦ πλάθεται τὸ δυνατὸ καράβι. Στὸν τόπο πὺ σκοτώθηκες φέτρωσε δέντρο παίρνουν τᾶνθια τοῦ οἱ νιὲς καὶ τοὺς βαθειοὺς ὠριστολλίζουν κόρφοις κ' ἴσοι τοῦ τρῶνε τοὺς καρποὺς γίνονται παλληκάρια.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Ἡ ΒΟΣΚΟΠΟΥΔΑ

ΜΕ ΤΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ

Ἔχουνε νὰ ποῦν πῶς ὄλα τὰ περκαμύθια εἶνε ἱστορίες ἀληθινές, πὺ γινέσκνε μιά φορὰ κ' ἓνα καιρὸ στὰ παλιὰ τὰ χρόνια. Εἶνε πολλές ἀπ' αὐτές πὺ κανέννας δὲν τίς θυμᾶται, γιὰτὶ ἀπὸ στόμα σὲ στόμα σβυστήκανε καὶ χαθήκαν. Κ' ἐκείνοι πὺ ἀνιστοροῦν καινούργια παραμύθια, πὺ κανέννας δὲν τᾶχει ἀκουσμένα, δὲν τὰ γεννοῦν ἀπ' τὸ κεφάλι τους, οὔτε κανέννας τοὺς τᾶχει εἰπωμένα ἀπ' τοὺς τωρινούς. Γι' αὐτὸ ἔχουνε νὰ ποῦν πῶς οἱ παλιοὶ ἀνθρώποι, πὺ χρόνια τώρα τοὺς ἔχει φαγωμένα τὰ χῶμα, καὶ πὺ μιά φορὰ κ' ἓνα καιρὸ περάσανε στὸν ἀπάνω κόσμῳ μεγάλια βάσανα καὶ πάθη, σὲ ἀγάπες, σ' ἐλθρητες καὶ σὲ πολέμους, θέλοντας νὰ μὴ ξεχαστοῦν τὰ βάσανά τους, ξαναγυρίζουνε στὸν κόσμον καὶ ἀνιστοροῦνε τὴ ζωὴ τους στοὺς ἀλαφροίσκιωτους ἀνθρώπους.

Ἔτσι κανέννας μέσα στὸν ὕπνο του ἢ μέσα στὸ κατάχνιασμά του ἀκούει μίαν ἱστορία παλαικὴ καὶ σὰν ἐρθῆ στὴν ἑαυτὸ του, θορρεῖ πῶς ἔχει ἀκουσμένα κάπιο περκαμύθια καὶ τὸ χιρίεται μόνόχρῳ του καὶ τὸ ξαναλέει καὶ στοὺς ἄλλους. Ἔτσι ἔχω ἀκουσμένα κ' ἐγὼ αὐτὸ τὸ παραμύθι, ξαπλωμένος στὸν ἡσκιο μιάς καρυδιᾶς, μέσα στὴν ἄψη τοῦ θεριστῆ. Εἶνε τὸ Παραμύθι τῆς Βοσκοπούλας μὲ τὰ Μαργαριτάρια.

*

Στὰ μέρη τοῦτα τὰ δικά μας εἶτανε μιά φορὰ ἓνα βασίλειο. Κι' ὁ βασιλεὺς ὁ γέρος εἶχε ἓνα μονάκριβο παιδί, πὺ τᾶγαποῦσε πὺ πολὺ ἀπ' τὴν κορώνη του. Καὶ ἡ γριά ἡ βασίλισσα, πὺ εἶχε τὰ μεγαλύτερα μαργαριτάρια πὺ βρίσκονταν στὴ γῆ, τὸ λάτρνε περισσότερο ἀπ' τοὺς θησαυροὺς τῆς καὶ ναουρίζοντάς το σὰν εἶτανε μικρὸ στὴν κούνια τῆ χρυσῆ του, ἀπλωνε στὸ κορμάκι του τὰ μαργαριτάρια τῆς καὶ τοῦλεγε : «Σὰν μεγαλώσης μὲ τὸ καλὸ καὶ πᾶρης τὴν κορώνη τοῦ πατέρη σου καὶ πᾶρης καὶ βασιλοπούλαν ὁμορφη γυναῖκα στὸ πλευρὸ σου, δικά σου εἶνε τὰ πλούτη κ' οἱ θησαυροὶ μου καὶ τοῦτα τὰ μαργαριτάρια, πὺ δὲ βρίσκονταν παρόμοια στὴ γῆς, θάστράψουν πάλι σὲ χάρης καὶ ξεφκντώματα στὸν ἄσπρο τὸν λαϊκὸ τῆς νέας βασίλισσας». Κι' ἀπλωνε τὰ μαργαριτάρια στὸ κορμάκι του καὶ τὸ ναουρίζε γλυκά. Καὶ τὰ χοντρά μαργαριτάρια, μὲ στὴν κούνια τῆ χρυσῆ, μοιάζανε σὰ μεγάλα δάκρυα.

Σὰ μεγάλωσε τὸ βασιλόπουλο κ' ἔγινε ὁμορφο παλικάρη, ὄλες οἱ χάρης τὸ στολίσκανε μὲ τὰ χαρισματά τους. Τὸ μονάκριβο τὸ βασιλόπουλο εἶτανε κ' ὁ πρῶτος ὁ λεβέντης στὸ βασίλειο. Οἱ χάρης του ἀκουστήκανε ὡς τὰ πὺ μακρυνὰ βασίλεια καὶ πλούσιοι βασιλιάδες, ἀπὸ στεριά καὶ θάλασσα, στέλνανε προξενιές στὸ γέρο βασιλεῖ, γιὰ τὸ χαριτωμένον τὸν υἱοῦ του. Μὰ τὸ βασιλόπουλο δὲν ἔβαλε ποτὲ ἀγάπη μὲ τὸ νοῦ του, τὰ μάτια του ποτὲ δὲν τᾶρριξε ἀπάνω σὲ κοπέλα κ' ἔλειπε πάντα ἀπ' τὰ πανηγύρια καὶ τὰ ξεφαντώματα τοῦ παλατιοῦ. Ὁ γέρος ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ γριά ἡ βασίλισσα τᾶχανε μαράζι στὴν καρδιά τους. Μὰ τὸ βασιλόπουλο δὲν ἔκουγε οὔτε ἀρμήνειες οὔτε παρακάλια. Κάθε αὐγὴ ἔπαιρνε τὸ τουφέκι του στὸν ὄμο καὶ τραβοῦσε στοὺς λόγους καὶ τὰ βουζά. Ἔτσι περνοῦσε ὄλον τὸν καιρὸ του, δρασκελώντας βράχους καὶ γκρεμνά, καὶ δὲν εἶτανε τόπος στο μεγάλο του βασίλειο, πὺ δὲν τὸν ἔξερε, δὲν εἶτανε κορφή πὺ δὲν τὴν εἶχε πατημένα, δὲν εἶτανε λόγγος πὺ δὲν χάρηκε τὸν ἡσκιο του, δὲν εἶτανε ρεματιά πὺ δὲν τὸν δέχτηκε κ' ἀκρογιαλιά πὺ δὲν τὸν εἶδε. Τ' ὁμορφο βασιλόπουλο εἶτανε βασιλεὺς ἀληθινὸς στὸ βασίλειό του. Τὸν ξέρανε τὰ χιόνια στὴς ἀπάτητες κορφές, τὰ δέντρα τὰ χιλιο-

χρονα τὸν χαιρετοῦσαν, τᾶνθόνια μὲς στὴς ρεματιές τὸν προβοδίζανε καὶ στᾶκρογιαλία τᾶσημένα τὰ κυματάκια τοῦ φιλοῦσανε τὰ πόδια του. Τὸμορφο τὸ βασιλόπουλο εἶτανε ἀληθινὸς βασιλεὺς στὸ βασίλειό του. Καὶ τᾶγρία τοῦ βουνοῦ μεριάζανε ἀκόμω στὸ διάβα του καὶ στὴς ἐρημικές στὴς στάνες τᾶγριόσκυλλα τὸν ζυγώνανε σκυρτά καὶ ταπεινά, κουνώντας τὴν οὐρά τους.

*

Ἐνα πρῶτὸ ὁ γέρος ὁ βασιλεὺς ἔραξε τὸ παιδί του καὶ τὸ φίλησε στὸ κούτελο. Τὸ κάθισε σιμά του σὲ χρυσὸ θρόνο καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἄκουσε, παιδί μου, αὐτὰ πὺ θὰ σοῦ πῶ, καὶ νᾶχης τὴν εὐχή μου. Σήμερα εἶνε μεγάλη μέρα. Ἄπ' τὸ μέγλο τὸ βασίλειο τῆς Ἀνατολῆς, πὺ μᾶς χωρίζουνε θάλασσες πλατείες καὶ πὺ πλατεῖα ἀκόμα, ἡ ἔχρη κ' παλιὰ μας κ' οἱ πολέμοι μας, φτᾶσανε προξενιτάδες διαλεχτοὶ, μὲ καρδιά φορτωμένα χρυσάφια καὶ χαρίσματα. Ὄρη τὴν ὄρα φτάνουν οἱ τρανοὶ μουσαφίραιοι καὶ τὸ πκλάτι μας θὰ ἰδῆ μεγάλο πανηγύρι σήμερα.

Τὸ βασιλόπουλο ἔκουσε ἄδιάφορα τὰ λόγια τοῦ πατέρη του. Ὁ γέρος ὁ βασιλεὺς τοῦ χιρίδεψε μὲ τὰ γέρικα δάκτυλά του τὰ χρυσὰ μλλικὰ καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἄκουσε, παιδί μου. Πέταξε τὸ τουφέκι σου σὲ μιά γωνιά, βγάλε τὰ ρούχα σου τὰ σκονισμένα καὶ τὰ ταπεινά, καὶ φόρεσε τὰ χρυσὰ σου καὶ τὰ βελούδα σου. Σήμερα εἶνε μεγάλη γιορτὴ στὸ παλάτι μας.

Τὸ βασιλόπουλο ἀποκρίθηκε :

— Κι' ἂν εἶνε μεγάλη γιορτὴ στὸ παλάτι μας μὲ τὸ κκλὸ νὰ ξεφαντώσεται. Κι' ἂν εἶνε τρανοὶ μουσαφίραιοι στὸ τρᾶπέζι μας, φτάνουνε ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα νὰ τοὺς καλοδεχτοῦνε. Κι' ἂν εἶνε προξενιτάδες γιὰ τὰ μένανε, ἐγὼ παίρνω τὸ τουφέκι μου καὶ πάω στὴ δουλειά μου.

Ὁ γέρος ὁ βασιλεὺς θύμωσε βαρῆ, τὸ αἷμα του τὸν ἐπνιξε στὸ λαϊκὸ καὶ τρέμοντας ὀλόσωμος, εἶπε βαρὺ λόγο στὸν ἀγαπημένο του. Μὰ τὸ βασιλόπουλο δὲν ἄλλαξε γνώμη.

— Ἄλλοίμον ! εἶπε ὁ γέρος ὁ βασιλεὺς. Λίγα χρόνια ἡ γῆ μας ἔμεινε ἀπότιστη ἀπ' τὸ αἷμα. Τὰ νιᾶτα μου μὲς στοὺς πολέμους περάσαν. Ὁ ἀνθὸς τῆς χώρας μας θερίστηκε χρόνια καὶ χρόνια ἀπ' τὸ δρεπάνι τῶν ὀχτρῶν μας. Κι' ἄρα σὰν ἀρνηθοῦμε τὸ χάρισμά τους, πάλι τὸ αἷμα μας θὰ ποτίσῃ τὸ διψασμένο χῶμα — καὶ ποῦς ξέρει — σκλάβοι κ' ἐμεῖς, σκλαβωμένη κ' ἡ γῆ μας, θὰ σφουρῶμε στὰ πόδια τῶν ὀχτρῶν μας. Ἄμποτε μόνω, κλεισμένα τὰ μάτια μου, νὰ μὴν ἴδοῦνε τὴ μεγάλη συμφορά.

Τὸ βασιλόπουλο πεταχτηκε ἀπάνω καὶ τὰ μά-

τια του άστρψανε, μέσα στα σύννεφα τῶν λογισμῶν του.

—Κι' αν οι όχτροί μας μελίσσι πέσουνε στη χώρα μας, καλῶς τους να κοιπάσουν. Τό χέρι έτούτο δέν άπόκαμε ποτέ κρατῶντας τέρματα. Κι' αν θέλη ο βασιλιάς ο πατέρας μου να κάνει χάρισμα στους όχτρούς του, έχει χώρες και θησαυρούς κι' ως τους χαρίση. Κι' αν θέλη να διαφεντέψη τή χώρα του, τό αίμα μου είναι δικό του κι' ως τό χύση στα πόδια τους. Μ' αν θέλη τήν καρδιά μου να τήν κάνει χάρισμα, άδικα πασχίζει κι' αγωνίζεται. Αύτή δέν τήν όρίζει.

Και σκυβοντας λυπητερά τό κεφάλι του, για να κρύψη δυό δάκρυα που στάζανε στα γλωμά του μάγουλα, είπε σιγά:

— 'Αλλοίμονο! Ούτ' εγώ αυτός μου τήν όρίζω.

Κ' έφυγε βιαστικά, πνίγοντας τάναφυλλητά του στήθους του.

*

Τό βασιλόπουλο κρέμασε τό τουφέκι στον ώμο και ξεκίνησε για τό βουνό. Μέσα στις πυκνές τις λαγκαδιές είτανε τό λημέρι του. Μά τό βασιλόπουλο είτανε καιρός τώρα που δέν είχε ρίξει τουφεκιά στο λόγγο. Οι πέρδικες πετούσανε άφρα σιμά του, τά κοτσύφια του σφύριζανε άπάνω άπ' τό κεφάλι του, και τά μικρόπουλα μέσα στις ουλλωσιές δέν κόβανε τό τραγούδι τους αν περνούσε. Φτερό δε σήκανε τό τουφέκι του να χτυπήση. Είτανε καιρός τώρα που τά πουλιά είχανε πάρει για τό βασιλόπουλο ανθρωπινη λαλίτσα και του μιλούσανε λόγια γλυκά και μπιστεμένα.

Καθώς περνούσε ο κυνηγός μέσα στα σύθαμπα του λόγγο, γυρεύοντας — κάτι γυρεύοντας με τά μάτια δλόγγο—έναν πετροκότσοφας, πούχε χωθεί μέσα στα κλαριά, φεύγοντας τήν άψη του ήλιου, του σφύριζε στ' αύτί:

— Πάρε τήν πλαγιά του βουνού και κατέβα στη ρεματιά. Άπάνω στο στρογγυλό τό λιθάρι, που τό σκεπάζει ο γεροπλάτανος, δροσιολογιέται ή άγάπη σου.

Ο κυνηγός πήρε βιαστικά τά πόδια του, έφτασε στην πλαγιά του βουνού και κατέθηκε στη ρεματιά. Τάηδόνια τραγουδούσανε άπάνω στα δασά πλατάνια και πάνω στις ρίζες του, που τις πότιζε γαργαλιστό τό τρεχούμενο νεράκι, τό άσπρο κοπάδι δροσιολογιότανε. Άπάνω στο στρογγυλό λιθάρι, που τό σκέπαζε ο γεροπλάτανος, καθότανε ή άγάπη του.

Με του λαγού τήν περπατησιά έφτασε ο κυνηγός στο στρογγυλό λιθάρι. Η βοσκοπούλα είχε ξαπλωμένο τό άπλερο κορμί της άπάνω στο λιθάρι κι' άκουμπούσε τό ξέγνοιαστο κεφάλι άπάνω στη γέρινη ολούδα του πλατάνου. Όρα τήν ώρα τήν πήρε ο ύπνος και τάηδονάκια ναουρίζανε τό ύπνο της κι ο γεροπλάτανος μουρμούριζε στους διαβάτες μή λάχη και τήν ξυπνήσουν. Ο κυνηγός, με τό τουφέκι στον ώμο, στάθηκε άγνάντια και τήν κοίταζε. Του φάνηκε ο μεσημερνή νεράηδα πούκανε τήν κοιμισμένη, καρτερώντας να του πάρη τή μιλιά. Κ' έμεινε βουβός ώρα πολλή κοιτάζοντας της. Μά και ναθελε να μιλήση δέν μπορούσε. Η φωνή του είχε στεγνώσει στο λαιμό και τά χείλια του μόνο αναδέθανε άλαφρά με τό άνάδεμα τῶν χειλιῶν της κοιμισμένης. Λές πως τον είχε πάρει κι αυτόν ένας γλυκός ύπνος και πως βλέπανε κ' οι δυό τό ίδιο τόνειρο.

Ο γεροπλάτανος ο ζηλιάρης έριξε ένα φύλλο ξερό άπάνω στο κούτελο της κοιμισμένης και τήν ξύπνησε. Μπροστά στα μάτια της είδε άξαρνα ή κοπέλλα τό νέο τον κυνηγό, που πάντχ τον έκαρτερούσε και πάντα τον άπόδιωχνε. Μία ντροπή χύθηκε κ' έβαψε με κοκίναδι τό πρόσωπό της. Γιατί οι κοπέλλες έχουνε κρυφό και μυστικό τον ύπνο τους και τον ουλάνε άπ' τά μάτια τῶν παλικαριῶν.

Ο κυνηγός τήν καλημέρησε με πνιγμένη φωνή.

— Τι θέλεις άπομένα, κυνηγέ, με τό τουφέκι; του είπε δειλχ. Έδώ δέν είναι πέρδικες, δέν είναι μήτε κοτσύφια. Έδώ άηδονάκια μόνο κελαιδούν στις φυλλωσιές. Πάρε τό τουφέκι σου, κυνηγέ, και τράβα στη δουλειά σου...

— Όμορφη κοπέλλα, της είπε γλυκά ο κυνηγός, εγώ δέν κυνηγώ κοτσύφια μήτε πέρδικες. Κ' εκεί που κελαιδούν τάηδόνια είναι ή λαχτάρα μου.

— Πάρε τό τουφέκι σου, κυνηγέ, και τράβα στη δουλειά σου. Τά λάφια κι οι λαγοί δέν έρχονται να ξεδιψάσουν στη ρεματιά μεσημεριάζτικα. Έδώ μονάχα τό άσπρόμαλλο κοπάδι του σβύνει τήν δίψα του. Κι αν θέλεις λαγούς και λάφια, πάρε τό τουφέκι σου και τράβα στη δουλειά σου.

Ο κυνηγός ζύγωσε πιό σιμά της και της είπε πάλι:

— Έγώ κι αν είμαι κυνηγός δέν κυνηγώ λαγούς και λάφια. Κ' εκεί που τό άσπρόμαλλο κοπάδι σβύνει τή δίψα του, θελω κ' εγώ να ξεδιψάσω. Όμορφη πιστικιά, δός μου τό άθάνατο νερό άπ' τά χειλάκια σου.

Η όμορφη βοσκοπούλα, που καθε μέρα καρτερούσε τό νέο τον κυνηγό και καθε μέρα τον άπόδιωχνε με τήν κακία της άγάπης, σηκώθηκε άπάνω μ' έναν όμορφο θυλό και ξαναείπε:

— 'Αλλοίμονο σ' έσένα, κυνηγέ. Έγώ έχω άδέρφια και ξαδέρφια κι' αν σε ίδούν σιμά μου τό αίμα σου θα τρέξη ποτάμι στο περσινο τό χροτάρακι. 'Αλλοίμονο σ' έσένα, κυνηγέ, και τρισάλλοιμονο σου.

Ο νέος ο κυνηγός τήν κοίταζε γλυκά.

— Κι' αν έχης άδέρφια και ξαδέρφια, χαρά σ' έμένανε, να τρέξη τό αίμα μου ποτάμι στην ποδιά σου...

Τότε τά δυό τά χείλια της βοσκοπούλας του είπανε πάλι με τρομαχά:

— Φύγε, κυνηγέ, από σιμά μου...

Και τά δυό της τά μάτια του είπανε με λαχτάρα:

— Έλα, κυνηγέ, και πέσε στην άγκαλιά μου.

Ο νέος κυνηγός δέν άκουσε τά δυό της τά χείλια, μόνο άκουσε τά δυό της τά ματακια κ' έπεσε στην άγκαλιά της. Χίλια χρόνια βάσταζε τό άγκαλιασμα τους και τά φίλιά τους άλλα τόσα. Και ο σήκωσε τό κεφάλι του ο κυνηγός, άπ' τά γλυκά της στήθια, έβγαλε από μέσα άπ' τή τσαντα του μία τραχηλιά με μικροκροταρια και τήν πέρασε στον άσπρο της λαιμό.

Η βοσκοπούλα ξαφνιαστήκε. Ποτέ δέν είχε ίδεί τόσο όμορφες χαντρες.

Ο νέος ο κυνηγός της είπε τότε:

— Μήν τό βγαλης ποτέ άπ' τό λαιμό σου. Αυτό είναι τό θυμητικό της άγκης μας.

Η βοσκοπούλα γύρισε και κοίταξε τά όμορφα μαργαριταρια στο λαιμό της και δυό δάκρυα στάζανε άπάνω στα θαμπά πετράδια.

— Ποτέ μου δέν είδα τόσο όμορφες χαντρες, ξαναείπε.

Ο νέος ο κυνηγός φίλησε τον άσπρο της λαιμό, με τά θαμπά μαργαριταρια. Ένα γλυκό άερκι σαλεψε τά κλαδιά του γεροπλάτανου και δυό άχτίδες χρυσές γλυστρήσανε άπ' τή φυλλωσια του και πλέζανε μία χρυσή κορώνα στο κεφάλι της.

Ο νέος ο κυνηγός τήν κοίταζε γλυκά και είπε μέσα του:

— Πόσο της μιιάζει για βασιλίτσα!

(άκολουθεί)

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΨΥΧΑΡΙΣ

Η ΑΡΡΩΣΤΗ ΔΟΥΛΑ

Του κάκου. Λές και τόκανε πείσμα ο κ. Άρτός. Δέν έμπαινε που δέν έμπαινε στο νόημα. Οι γιατροί πολλές γενικές ιδέες δέν έχουνε, προπάντω αν είναι ίδιογνώστες, καθως συχνά έτυχε να τό κρατηρήση ο Άντρέας. Κι' άρτό ίσως είναι τό μεγαλύτερό τους τό έλαττωμα. Είχε δέν είχε, της καθισε στην πληγή της ο κ. Άρτός τό περίφημό του τό ιωδοφορμωσόλι. Έβγαλε τό λαστικένιο σουληναρι που άδειάζε δλοίνα κι άποτροχούσε τό έμπυο. Έβγαλε στη θέση του φυτίλι άπό γάλα. Γιατί τότες να μην άντισταθί ο Άντρέας; Γιατί δε σου είναι πάντα βολετό να άντισταθίς ενός γιατρού. Συλλογιέσαι μέσα σου πως ζέρει, πως θα ζέρη καλύτερα. Τό ήθελε κιόλας ίδια ή Κατινούλα να γλυτώση άπό

*) Η αρχή του στο 228 φύλλο.

τήν πληγή της, από τά δεσίματα και τά σουληναρια. Λαχταρούσε τό παιδί. Δέν τόλμησε να της χαλάση τό κέρι ο Άντρέας. Ίσως και να είχε δικιο ή κοπέλλα. Κι' ωστόσο τόνωωσε ψυχόρητά του ο Άντρέας πως τό κλείσιμο θα τους φέρη χίλια κακά, μπορεί κι άγιατρεφτα. Μά ή κόραση, όλο του εκείνο τάποαίρμα τό φυτικό και ήθικό, ή δουλειά του ή ψεσινή που τον άφάνισε, ο βήχας της μικρης όλη τή νύχτα, οι όμιλίες του με τον Πάβλο, μ' ένα λόγο οι άντάρες οι άπαραίτητες της ζωής, τον μπόδισαν να δείξη τή χρειάζόμενη τήν ενεργεια. Έμελλε τις άκόλουθες μέρες να τό μετανοίωση πικρά οι φόβοι του άληθίψανε. Η δεινή άβρώστια ξανάρχισε από τήν άβρινή ποιός θα τό ξεδιαλίση τί εγινε: Πιάστηκε, ξαναπιάστηκε τό νερό τό πειρασμένο, έρεθίστηκε, λαβώθηκε; Όπως κι αν είναι άνέθηκε ή θερμοκρασία, κι άμέσως άχ! τάσπρωλιάρικα τά συννεφάκια, τά τρομαχτικά, οι γνωστές εκείνες οι θολάδες, ή καταλεφκη βαρειά γύψιν, γρχιμούλα στον πάτο, μ' ένα λόγο, τό έμπυο, ξαναφάνηκανε στο καθαρίο τό νερό. Άπό τήν τρίτη, έφτά του Μάρτη, ως τις είκοσι έξη, κεριακή, πάλεψε ο Άντρέας, προσπαθώντας να τό ξεφορτωθί τό καταραμένο τό γιατρικό, τό ιωδοφορμωσόλι που τήν εκαι-

γε και δε φελούσε, δοκιμάζοντας δυό φορές ναπεινάξη και τό γκαζινο τό φυτίλι, που καθε φορά ο κ. Άρτός, οά νάπαιζε με τήν άβρώστημένη, της τό ξανάχωνε στην πληγή, άντίς να της άφήση τό σουληναρι, να συχαρη. Όταν όμως τό σαββατο, είκοσιπέντε, άκουσε ο Άντρέας από τό στόμα του Άρτού πως πιθανό ή πληγή να κλείση και σ' έξη μήνες, ενώ πρώτα τους έλεγε δυό βδομαδες, δε διαταξε πιά κι άποσχισε πως δέν πρέπει να τή βραχνίζουν έτσι του κάκου, χωρίς ουτε να σου τό κατέχουμε θετικά ποτε και πως θα τελειώση τό βασανό. Αναγκάστηκε ο Άρτός μας να πάψη και τά καινούργια του γιατρικά και τά φυτίλια. Τήν κεριακή, δε βάσταζε ο Άντρέας και βώτησε τον κ. Άρτό γιατί τόκαμε άφτα και τί έχει τώρα ή Κατινούλα.

Μ' ένα ύφος παραξένο, που δέν τό γνώριζε ως τά τότες ο Άντρέας, ένα ύφος γλήγορο, άπόκοτο, σαληρό, σκεδόν άφτάδικο, του άποκρίθηκε πηδηχτά τό γιατρούάκι, κατεβαίνοντας τή σκαλίτσα του σπιτιού στην άβλή:

— ΑΤί θέλετε νάχη; Ότι και πάντα. Πυελονεφρίά. Τό νερό της είναι που μαζώνει. Για τότο άνεβαίνουνε οι θερμοκρασίες κι αν ξακολουθήση τάνεβασμα—επειδή κ' οι σημερνοί 38°3 δέν έχουνε δά-

ΣΑΙΞΠΗΡΟΥ

Ο ΕΡΩΤΟΠΑΘΟΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΗΣ

6.

Αν πλιν ταίρι η μουσική και η ποίηση η γλυκειά...
Αδερφή τάχα κι αδερφός δεν είναι; — τι μεγάλη
Πού θάηαι ανάμεσα σ' έμέ κ' εμένα η ερωτιά,

7.

Είταν όραίο πρωτό, κ' η έρωτορήγισσα η γλυκειά,
Κι από τό γαλατόλευκο έρωτό της περιστέρι
Χλωμότερη (μέ τον καμμό, γιατί δέν την ψηφώ

8.

Ανθος λαμπρό, ρόδο έθυσμο, κορίς νεκροκομμένο,
Πού άνθδ σε κόψαν κ' η ήνοιξη σ' είδε να μαραθής!
Διάφανο της Ανατολής

Θρηνώ γιά σε, μά να θρηνώ καμιά δέν έχω αίτια
Τάχα στή διαθήκη σου μ' άφηκες τό παραμικρό;

[1] Ο John Dowland, έκουμερος Άγγλος λαγουτιέρης,
του καιρού του Σαίξπηρου, κοσμογυρισμένος, πού έκαμε
και λαγουτιέρης του τότε βασιλιά της Δανιαρκίας (1562-1615).

τίσο μεγάλη σημασία — θα χρειαστούμε να της βγάλουμε
τό έμπυο, με μια κοψιά στο νεφρίν.

Σάστισε δ' Αντρέας. Δέν τό χωρούσε ο νοός του
μέ τί άζήρος ο ίδιος ο άθροπος πού τις έξη του
Μάρτη μιλούσε γιά τό νεφρίν π'ε γιατρεμένο, μπο-
ρούσε τις είκοσι έξη να μιλήσει γιά νεφροκοψίες, να
τις προβλέπει κιόλας με τέτοια έφκολιά, μά λέξη
λεξούλα να μη φυσήξει γιά τό τελεφεταία του τά
λαμπρά κατορθώματα. Η έσφρικ είναι άταξία και
τή μισούσε ο Αντρέας. Τού φάνηκε σά να είπε ψε-
φτιά κι ο Άρτός. Μάλιστα, όταν ο Αντρέας τον
ξεπροβόδεψε ως την πόρτα της άλλείας, ο κ. Άρ-
τός, μ' ένα χαμόγελο άνωπόρο, με μια είρωνεία
πού λές και σφύριζε η φωνή του, άκόμη κι όζω από
την πόρτα, στο δρόμο πού στάθηκε μια στιγμή, του
πανάλαβε, πιθανό γιά να κούψη τό λάθος του, όσο
λίγο κι άν έμοιαζε να τό μετανιώωνη.

«Πυελονεφρίτις, πυελονεφρίτις, φίλε Κύριε!
Πυελονεφρίτις διαγνωστικέψαμε κι άπαρχής!»
Άπόρησε όμως ο Αντρέας πολύ περισσότερο τέσ-
σερεις μέρες κατόπι, την πέμπτη, τριάντα, σάν ήρθε ο
κ. Άρτός κι άξάρνα του ξεμυστερέφτηκε πώς ίσως
να υπάρχει στή μέση και τίποτις φυματίωση! Έ-
καμε, λέει, την άνάλυση, κανένα μικροβίο στο έμπυο

Μ' άφηκες όμως πού πολύ παρ' ετι είχα μανία,
Γιατί από σένα τίποτα δέν καρτερούσα εγώ.
Ναί, φίλη μου άκριβή, ζητώ συμπάθειο από τα σένα:
Την κακιά γνώμη σου άφηκες κληρονομιά σ' εμένα!

9.

Στην Άφροδίτη δίπλα ο νιός ο Άδωνης έκαθόταν
Σέ ήσκιο μυρτιάς, κι αυτή άρχισε να του έρωτολογώ.
Αηγώντας του πώς ο θεός ο Άρης την άρεγόταν,
Και σάν τη ρέχτηκεν αυτός, πώς του έκλινε κι αυτή.
«Να πώς», είπε, «μ' άγκάλιαζεν ο πολεμόχαρος θεός»,
Και τύλιγε τον Άδωνη μέσα στην άγκάλια της.
«Να πώς με ξεθηλόκωνεν ο πολεμόχαρος θεός»,
Σά να είταν τάχα να χαρή κι ο νιός την όμορφιά της.
«Και να πώς», είπε «μ' έπραζε στα χείλη τα φίλη»,
Και τό άρπαγμα παρόστανε πόνου στού νιού τά χείλη.
Μά ως που να πάρη άνασασμό, πέρα ο μικρός πηδύ,
Στην ήδονή της άγνωρος και στα όσα αυτή του όμίλει. —
«Αχ! να είχα την Κερά μου εγώ σε τέτοιο ένα στενό,
Και στα φίλη να μ' έλωσαν ως να της φύγα εγώ!

Μετάφρ. Ν. ΠΟΡΙΩΤΗ

«ΕΝ' ΑΗΛΟΝΙ»

[Τό ποίημα αυτό του Κωστή Παλαμά, στο-
λίδι του «Νουμά» στο φύλλο της 22 του πε-
ρασμένου Άπριλίη, είχε την ευγένεια να στεί-
λει στον ποιητή του, τεχνικά μεταφερομένο σε
μουσικούς ιταλικούς στίχους, ο σοφός έλλη-
νιστής καθηγητής κ. Π. Ε. Παβολίνης.]

L' USIGNOLO

Il giardino del chiuso palagio
com' è muto, com' è solitario!
è dintorno il rumore affollato,
l'eco viva dell' ampia città.

Nel giardino, là dove più fitti
ad un nido s' intrecciano i rami,
venne e pose il suo trono canoro
l' usignuolo, soave cantor.

E al disopra del grido dell' uomo,
dell' ozioso latrare del cane,
al disopra di stanco tumulto
— o tu anima lieta di April! —

sopra tutte le tristi bestemmie,
tu, librato su tutte le voci,
dominando ogni cosa più vile,
canti il canto divino di amor!

[P. E. PAVOLINI μετάφρως.]

δὲ βρήκε, κι ώστόσο έμπυο έχουμε. Άπό πού νέρχε-
ται; Άπό τά φύματα, πού ίσια ίσια η άνάλυση
κάμπωσε φράξεν δέν τα φανερώσει. Τό λοιπό θά μπό-
λιασε στον άδυνατισμένο τον οργανισμό του κοριτσιού
καμιά ύστερογεννητη φυματίωση πού της τρώει τώρα
και τό νεφρί της. Γιά τή φούσκα μήτε λόγο. Πότε
φρόντισε κιόλας γιά τή φούσκα; Τό νεφρί, να, τόσο
ήξερε. Η όψη όμως του κ. Άρτός, όσο τά ζηρούσε
άρτα, δέν είτανε πεισματάρικη σάν και πρώτα γιά την
πυελονεφρίτις, παρά ταπεινούτσικη, ζεματισμένη, πές
κομική. Ρώτησε μέσα του ο Αντρέας άν τυχό δέν
έβλεπε μπροστά του κανένα γιατρό του Μολιέρου, ά-
πελπισμένο πού άρρώστια δέν άνακαλυψε, γιατί
τότες σημαίνει πώς έχει. Ούτε την παραμικρή την
αίτια δέν έβλεπε ο Αντρέας, γιά να παραδεχτή τώ-
ρα και χτιτικό. Άρτό πιά δέν τό πιστέβε πού δέν
τό πιστέβε. Και τί άνάγκη να στοχαστούνε τέτοιου
πρόμα; Μήπως δέν τους φτάνανε τά βασικά τους;
Μήπως δέν τους έφτανε κ' έτσι τό έμπυο πού έβρε-
γε από τό νεφρί της; Ο Αντρέας ήσυχασε τον κ.
Άρτό. Έσκυψε τό κεφάλι ο γιατρός διασταχτικά,
σά να μην τον πείθανε τά λόγια του κυρίου καθη-
γητή. Μπορεί πάλι να κρατούσε στα φυλλοκάρδια
του, κάτι πού όζω δέν έβγαίνε. Ξαναρχίσανε τά για-

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

ZOSETTE MA FEMME

Δυό λέξεις γιά την κωμωδία πού έπαιξαν μαζί
η Νέα Σκηνή και τό θέατρο του Συντάγματος, όχι
γιά να επικρίνω τό έργο πού εκδόθηκε καθώς έπρεπε
από τόσους κριτικούς γάλλους, πολύ περισσότερο
άρμοδιους γιά τέτοιου είδους ζητήματα από τους
ρωμιούς πού γράφουνε στις καθημερινές εφημερίδες,
άλλά γιά να άποδείξω άκόμα μια φορά πώς έπιπό-
λαιοι και σκαλαστικοί κατανοούν οι δικοί μας όταν
θέλουν και καλά να φκνούν πώς τά ξέρουν όλα και
με την άμαθειά τους τά καταφέρνουνε να μξς κά-
νουνε γελοίους μπροστά στους ξένους. Ο κ. Κύρος
της Έστίας μάλιστα πού σάν άληθινός ρωμιός όλα
τά ξέρει, χωρίς τίποτε να μάθη, βάλθηκε να ρω-
νάξει πώς τό έργο είναι άνήθικο και πώς αδέν εί-
ναι τουλάχιστον διά δεσποινίδας; και λίγο λίγο κα-
τώρωσε να τό κάμη να τό πιστέψη κι ο κοσμά-
κης. Έξεσπάζωσε τότες με τό χερτινο σπαθί του
και έφερε σε κίνηση την άστυνομία και τή λογοκρι-
σία... Σε λίγο θά ζητήσει βίβλια και τή φυλάκι-
ση του μεταφραστή και γιά τότο δε θά έχη και
όλους διόλου άδικο) των θεατρίνων και θά κατασχέ-
ση τους θεατές, όπως στα χαρτοπαίγνια. Δέν εί-
ναι μάλιστα παραξένο να πικιτήση ο σοφός δημοσιο-
γράφος καθε κομματι πού παρυσταίνεται στην Ά-
θήνα να περνά από τό γραφείο της «Έστίας» γιά
να λαβαίνει τό συχωροχάρτι. Έτσι η «Έστία»,
έφημερίδα των Παλατιών και των θεάτρων, θά μπα-
λωθώ. Δέν της μένει παρά να επικρίνη τις έφημε-
ρίδες που βγαίνουν, τά βιβλία πού γράφονται, τους
γάμους πού γίνονται, και τά παιδιά πού γεννιόνται.
Ο βλοηγμένος άθροπος (θέλω να πώ ο Κύρος)
έπρεπε πρώτα να διαβάξη γαλλικά, και τότε θάβλεπε πώς
έπαραστράτησε και πώς δέν άξίζε τον κόπο να ση-
κώση σημαία και να κάμη σταυροφορία εναντίον
μιας κωμωδίας πού τίποτα δέν έχει τό επαναστατι-
κό η τό άνήθικο.

Γιατί τό άντικείμενο του κομματιού μπορεί να
είπωθί με λίγες λέξεις. Ένας μεσήλικος 42 χρονώ
μπεικάρης και συνηθισμένος να ζή όπως ζούν στο
Παρίσι οι μπεικάρηδες, πού έλλη δουλειά δέν έχουν
παρά να ζοδεύουν παράδες, δέν έχασε όλα τά κα-

τρικά τά συνηθισμένα μας, η συνηθισμένη μας η θε-
ραπεία, πλυσίματα της φούσκας, νιτράτο, γκομενό-
λαδο, σταλαξίες, ό τι θέλεις, και σόντες όσο έμνη-
σκε στο κρεβάτι, άκατάπαρτες. Μ' άρτά και τά
παρόμοια κάτι καταφέρνε, καπως προκόψανε ως τις
έξη του Μάρτη μ' άλλα λόγια, χρειάστηκε ασφύ
λαθέψανε και στραβοπατήσανε μια φορά, να μπουνε
πάλε τά πικηκτα στον ίσιο δρόμο, δηλαδή να ξα-
ναγίνουμε τά ίδια, που κινανε όλο τό χειμώνα, με
την έλπίδα πώς θα ξαναδούνε και τό ίδιο τόποτέλε-
σμα. Η θερμοκρασία όμως τους άνησυχούσε. Της
διώρισε ο Άρτός λίγη κρυογενίνα πού καθώς τάπο-
δηλώνει και τόνουα της, ψυχραίνει τό αίμα και κό-
βει τή θερμη. Καλό η κακό; Θέρμη θά πη αντί-
δραση το άγαμό δέν είναι άντιιδρώξ; διώχνης τό
νόσημα πού σε μαχεται; μαχεται και σύ μαζί του.
Μά ο γιατρός προσπαθούσε να διορθώη όπως όπως
την άπροσεξία του όταν έκλεισε πεισματικά την
πληγή και τους πλάκωσε πάλι η βρειά η άρρώστια.
Ο Αντρέας, με την άκαταδάματη πομονή του,
με τή γεωμετρική του την καλοσύνη, ταχτικά τα-
χτικά, φρόντιζε γιά την Κωνιούλα, ένα ένα της έ-
δινε τά γιατρικά της. Ο κακίμος! Νόμισε μια στι-
μούλα, τις έξη του Μάρτη, πώς γλύτωσε η ταλαι-

λά του αίσθηματά και μέσα στη ζωή την παραλυτική που ζει, το μένει, σαν το μικρό και άγιο καντύλι που φέγγει στο άμαρτωλό το σπίτι, ένα αίσθημα άγνο άφοσίωσης στην τιμιότητα και στην οικογένεια.

Αφοσιώθηκε στη μικρή και όμορφη βαφτιστική του, κορίτσι άθωο και μικρό αλλά ζωηρό, πονηρό και ξυπνό. Τούτο είναι η βάση της κωμωδίας. Με μια τέτοια βάση μπορούσε να γραφεί δράμα ή ποίημα. Ας ελπίσουμε πως ο Κύρος θα το γραφεί. Για την ώρα ο κ. κ. Govault και Charvay, που δεν έχουν τις γνώσεις του Κύρου, έγραψαν κωμωδία.

Λοιπόν, το ζωηρό κορίτσι έρωτεύτηκε. Αλλά η αγάπη του είναι άθωα· αγαπά έναν Έγγλέζο και θέλει να τον παντρευτεί. Οι γονέοι όμως δε θέλουν το γαμπρό κ' επειδή πρέπει γρήγορα το κορίτσι να παντρευτεί για να μη χάσει μια κληρονομιά, του συγγυρίζουν ένα άλλο γάμο μ' ένα γάλλο· το πονηρό κορίτσι δε χάνει τότε καιρό· τρέχει και βρίσκει το νουνό της, του ξομολογείται την αγάπη του με τον Έγγλέζο και του λέει «αγαπώ τον Joe Jackson και οι γονέοι μου δε θέλουν να μου τον δώσουν. Μπορούσα βέβαια να τους φύγω, μα δε θέλω, γιατί είμαι καλοαναθρεμένο κορίτσι. Έπειτα πρέπει να παντρευτώ άμέσως, γιατί αλλιώς χάνω 500 χιλιάδες φράγκα κληρονομιά. Κι άλλο κακό: ο άρραβωνιαστικός μου πρέπει να υπακούση στους γονέους του και να πάει άμέσως σε ταξίδι. Δε βλέπω παρά έναν τρόπο να παντρευτώ με εκείνον που προτιμώ και να ξεφύγω το γάμο που οι γονέοι μου θέλουν να μου επιβάλουν, και τον τρόπο τον βρήκαμε και τον έσυμφωνήσαμε μαζί με τον αγαπητικό μου. Ο τρόπος είναι να με παντρευτείς εσύ, όχι σ' αλήθεια, αλλά να με παντρευτείς στα ψέματα. Οι γονέοι μου δε θα τολμήσουν να σου αντίσταθουν, θα γελαστούν, θα μ'ε νομίζουν παντρεμένους και όταν γυρίσει ο Έγγλέζος μου από το ταξίδι, ζητάμε διαζύγιο και χωρίζουμε. Η χωρισμένη γυναίκα έχει από το νόμο το λεύτερο να παντρευτεί με όποιον θέλει χωρίς τη συγκατάθεση των γονέων της».

Μια τέτοια πρόταση είναι βέβαια περιέργη και πονηρή. Αλλά υποθέτει τη μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στον άντρα και στη τιμιότητά του. Ένα ταίρι έρωτεύμενο εμπιστεύεται την ευτυχία του και την τιμή του σ' ένα άντρα, που δεν είναι και άγιος. Η πρόταση είναι τόσο εμπιστευτική και τόσο τίμια που ξεφεύγει από την αληθινή ζωή.

Ο καημένος ο νουνός, αντικείμενο τέτοιας έμ-

πιστοσύνης, τί να κάμη; να δυσαρεστήσει τη βαφτιστική του πάγαπάει σαν κόρη του, να την καταδικάσει σε γάμο άναρμόστο ή να την καταδικάσει να μη παντρευτεί και να χάσει 500 χιλιάδες φράγκα; Λέει πρώτα όχι, έπειτα λίγο λίγο μπερδέβεται και στο τέλος παραδέχεται χωρίς να πη και καθαρά ναί.

Και βρίσκεται έτσι μπλεγμένος και καταδικασμένος να παίξει ένα ρόλο άφύσικο, με μόνη του ύποστήριξη την άθωα του άφοσίωση στη βαφτιστική του. Από δω κι όμπρός αρχίζουν τα μαρτύριά του. Μπροστά στον κόσμο ή βαφτιστική του είναι γυναίκα του, οι γονέοι νομίζουν την κόρη τους παντρεμένη στάληθρα και περιμένουν τάγγονια, ενώ τα δουλικά παραμονέβουν και μουρμουρίζουν και μέσα σ' όλα αυτά, τα δυο πρώτα μας πρόσωπα, ο ψευτογαμπρός και η ψευτονύφη, ξετυλιίζουν τους δυο αντίφατικούς χαρακτήρες τους. Εκείνη, με την άθωα νιότη της γελά και διασκεδάζει. Εκείνος, φέρνει όλη την ελπίση της καλοσύνης του, στενοχωριέται και ντρέπεται...

*

Να μη τα πολυλογούμε, ό,τι έπρεπε να γίνει έγινε. Η φύση έκαμε το άρραβωνιαστικό πράμα να γίνει φυσικό. Ο γάμος που άρχισε σαν παιγνίδι τέλειωσε στην πραγματικότητα. Το άθωο και καλό κορίτσι κατάλαβε τα μαρτύρια του ψευτοσυζύγου της, την καλοσύνη, την άφοσίωσή του, την άθωα αγάπη του που λίγο λίγο έγινε και αληθινή αντίκριση αγάπης. Μόνο του ζητεί να γίνει πραγματική γυναίκα του, άρραβωνιαστικός ο άρραβωνιαστικός που περιμένουμε έπαθε στο δρόμο του μακρινού ταξιδιού του κάποια δυστυχήματα και γράφει πως δε θα μπορούσε να γυρίσει πριν από τέσσερα χρόνια. Μάλιστα ο Έγγλέζος δεν εφέβηκε και τόσο καλά, δε βαστάζει το λόγο του και στο ταξίδι του παντρεύτηκε. Τούτο μ'ε άνακουφίζει κάπως και δε βρίσκουμε πως και οι δυο άλλοι έκαμαν τόσο κακά να παντρευτούν στάληθρα.

*

Ίδου το έργο που ο Κύρος χτυπά κατακέφαλα. Αν θέλετε, είμαστε σύμφωνοι με τον Κύρο πως δεν είναι για δεσποινίδες. Και τί έργο είναι για δεσποινίδες; Στη Γαλλία, μόλις σε δυο θέατρα μπαίνουν οι δεσποινίδες που δε βλέπουν παρά μερικά θεάματα διαλεγμένα και κλασσικά.

Καλά θύκαναν να κάμουν το ίδιο κ' εδώ. Αλλά τί ήθικώτερο από την άνωδουνη τούτη κωμωδία που δεν έχει μήτε μια μοιχία, μήτε ένα σκοτωμό ή δικό, μήτε μια κακή πράξη και που τελειώνει να φέρνει, με τρόπο πολύ διασκεδαστικό για μ'ε, στην οικογενειακή ζωή έναν άνθρωπο που ζούσε με κακότες;

ΟΥΤΙΣ

πωρη. Νόμισε πως γλύτωσε από το βάσανο κ' η ευερίδότητά του. Όχι! Όλα του βρόντου, όλα στο γιαλό. Χαμένα όλα για ένα μπόσκιο, άνόητο κίνημα—για μια κούραση—και για ένα πείσμα. Γύριζε κάποτε ο δύστυχος στο έργοσάβηρο του, και πάλε, ό,τι που έμπαινε μέσα, οι στίχοι εκείνοι του ποιητή του πληγώνανε στην ψυχή του. Έσπανε στα κλάματα, μόνο που τους θυμότανε. Κάθε λέξη για τον Αντρέα είχε νόημα, κάθε λέξη τον κεντούσε σά σουβλιά, ως και κει που φώναζε η άμικρη κόρη της Κλυταιμνήστρας τον Έρμη και την Άρα και τις Ήρινους, γιατί βλέπουνε, γιατί γνωρίζουνε όσους ήδικα πεθαίνουνε. Αχ! τώρα πια μήτε ο Αντρέας δε θα πάψη το θρήνο του τον τραγεό. Σωστά την είπε ο ποιητής «άκόρεστον οίωγαν». Άκόρεστη, αλήθεια, που δεν τη χορταίνεις και δε σε χορταίνει, παρά όλοένα τα σπλάχνα σου τρώει.

Και συνάμα, με τα κλάματα μαζί, με την οίμωγη και το θρήνο, η λατρεία της Όλιας στο στήθος του τραγουδούσε τους ύμνους τους αιώνιους, της πιστής της όμνουσας και της άφοσίωσης της ταπεινής, της δέησης της δλοθερμής τους ύμνους και της αγάπης, τραγουδούσε όλους τους ύμνους της λαβωμένης του ανθρώπου της καρδιάς. Την ίκίτεθε, την

παρακαλούσε. Μήπως δε στάθηκε άρτη στη ζωή του ή άταίριαχτη κ' η παντοδυναμούσα; Μήπως τέτοια δεν είτανε άκόμα και τώρα; Τι περίεργο το αίσθημα του Αντρέα! Στην άπλη του την ύπαρξη και τη μέτρια, στην ύπαρξη την πεζή που κληρονόμησε από τους γονιούς του, στην ισόδρομη τη στρατα του την άπαγγελματική, ξανοίγει άξαφνα ένα λουλούδι και βλασταίνει χείσως η αγάπη του εκείνη για την Όλια στη Βενετία. Κ' όστερις από το θάνατό της, σά να τον κυρίεβε ξανά ως και στα κινήματα της ψυχής του, ως και στα καρδιοχτύπια του ή προγονική κανονικάδα. κανονίκεθε την αγάπη του την ίδια. Έπρεπε δηλαδή—έτσι τα συνταίριαζε με το νου του—έπρεπε χωρίς άλλο, άφου κάθε σκέψη του δική της, δικός της κάθε του λογισμός, να του γίνη τώρα βοηθός ή πεθαμμένη, για να πάει όμπρός, για να μπορέσει. Και τόντις μέσα του μπορούσε, με την ίδια και μόνο πως μαζί της μπορεί. Ποτέ ο Αντρέας δε σκόρπισε δώθε κειθε τη δύναμή του. Έβησε άγνός. Κι άφτο της το χρωστούσε. Πρώτη γυναίκα η Όλια, εκείνη κι όχι άλλη, του έμαθε την αγάπη, του έμαθε της αγάπης την ήδονή τη βαθεία. Στην άγκαλιά της κατάλαβε. Άδύνατο. Δέν την ξεγνούσε. Πάντα ζωντανή, ζωντανή

Ο ΝΟΥΜΑΣ,
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ
ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα αρ. 10. — Για το Έξωτερικό αρ. 10.

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στα κίόσκια της Πλατείας Συντάγματος, Όμόνοιας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχόδρου, (Όφθαλμιατρείο), Βουλής, Σταθμού ύπόγειου Σιδηρόδρου Όμόνοια, στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Έξάρχεια, στα βιβλιοπωλεία «Έστίας» Γ. Κολάρου και Σακέτου (δδός Σταδίου, άντικρυ της Βουλής). Στο Βόο βιβλιοπωλείο Χριστόπουλου.

Η συντρομή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ένός χρόνου πάντα

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ο δημοσιογραφικός Μουλέν-ρούζ. — Ο Άσιακός της «Πρωίας» — Γράμμα του Βέη— Στους φίλους μας — Βουνογάκια φρεσίματα.

ΑΝ είναι ήθικό ή ανήθικο έργο ή Ζωζέτα, το βλέπουμε σ' άλλη στήλη του «Νουμά» που ξετυλίγεται ξερα ξερά η ύπόθεση της κωμωδίας, και που υποθέτουμε καθένας έτσι να μορφώσει δική του πεποίθηση, άνάλογη πάντα με τις ίδιες σούχει για την ήθική και για την τέχνη. Οι διάφοροι ήθικο-ζωζετολόγοι του Άθηναϊκού τύπου ής τσαμπουνάνε όσο θέλουν κανέναν δεν τους άκούει και πολύ σωστά β'βαλε τα πράματα στη θέση τους το «Άστικ» της παρασημικής Τρίτης στο πρώτο άρθρο του, άποδείχοντας με τη σιδερίνα λογική πως ήθικά κι ανήθικά έργα δεν υπάρχουν, παρά υπάρχουν μόνο ήθικες κι ανήθικες κοινωνίες, που ύποστηρίζοντας ένα έργο, όσο ανήθικο κι ό φαίνεται, το άναγκάζουν ήθικό ή άναγνωρίζουν τον έαυτό τους ανήθικο άφου το χειροκροτούν και το καλοχωνεύουνε.

Όσο ανήθικο όστύσο κι αν είναι ένα θεατρικό έργο, η κοινωνία δεν έχει να πάθει και μεγάλες ζημιές, άφου οι ήθικοί άνθρωποι είναι λεύτεροι να μην το δούνε μα κι αν το δούνε δεν έχουν τον παρααικνότερο φόβο να χάσουν την ήθική τους, κι άφου οι ανήθικοι, το δούνε δεν το δούνε, θα μένουν πάντα ανήθικοι.

Σ' άλλο έπρεπε να προσέξουν οι ήθικο-ζωζετολόγοι του τύπου και γι' αυτό να σέκουν τα ρούχα τους. Έπρεπε να προσέξουν στον ά ν ή θ ι κ ο π α τ ρ ι ω τ ι σ μ ο που είναι πιο βλαβερός από τα ανήθικα θεατρικά έργα και που εξαχρειώνει άσυνείδητα και τους ήθικώτερους πολίτες. Ο ά-

μέσα του, μέσα του ενεργούσε κ' ενεργούσε παντοτινά.

Ο Αντρέας τέτοια παρακάλια έκανε στο έργοσάβηρο της Όλιας, τέτοια ενέργεια έβγαζε ή ψυχή του από της Όλιας τη λατρεία. Δέν κ' της γύριβε να σώσει την Κατινούλα, να τον πονήσει, για να μην τ'εχη άβάσταχτο καημό που δεν την έσωσε την ίδια. Τη φανταζότανε παραπονεμένη και της ζητούσε, τον έαφτό του να του παρηγορήσει. Πρόσμενε παρηγοριά κι από την Όλια κι από την Κατινούλα συνάμα. Παρακολουθούσε με πάθος, με λαχτάρα, κάθε μικρή παραμικρή καλητέρεψη στην ύγεια της άτυχης κόρης. Μά τα πράματα δεν προχωρούσαν. Καθαρό έξρωστη να την πης, όχι βέβαια. Έτραως, κοιμότανε, κατίβαινε, συγγύριζε γιγάκι τις κάμαρες, την τρίτη, έννά του Μάη, σεβίρισε κιάλας στο τραπέζι, που το καταχαρηνε ή καημένη. Έρχεται όμως στιγμή, δεινή στιγμή που τη δοκίμασε κάθε γιατρός, ή στιγμή όπου ο άξίωστος βαριέται τα ματρικά του, και δεν τα θέλει. Εκεί κατάντησε η Κατινούλα. Μήτε νακούση μήτε να διη λάστικα, σόντες, νιτράτα, γκομενόλαδα, πλυσίματα και σταλαζιές. Της είκοσι τέσσερις, κουρασμένη, άφανισμένη, το δήλωσε βρήτά πως δεν τα

νήθικος αυτός πατριωτισμός ξεχύνεται ίσα ίσα από τις ίδιες τις φημερίδες και γι' αυτό καλά θα κάνουν οι Άγιοι Άντώνιοι του τύπου αντί να ζητούν άστοχοι λογιοκρασία για τάνθηθικα θεατρικά έργα, να ζητήν τή λογιοκρασία για τάνθηθικα πατριωτικά και πολιτικά άρθρα τους και γι' τις φημισσίδαινες Ζωφίτες του δημοσιογραφικού Κ ο κ κ ι ν ό μ υ λ ο υ.

ΚΑΛΗΘΣ Άθηνάϊος λογιώτατος που στέλνει ταχτικά ανταποκρίσεις από δω στην «Πρωία» της Πόλης και υπογράφεται με τὸ ψευδώνυμο Ἀστακός, στην τελευταία του ανταπόκριση που τυπώθηκε σὲν ἀριθμὸ 203 τῆς «Πρωίας» (26 τοῦ Μάη) εἴχεται λυσασμένα τοῦ κ. Λάμπρου γιατί παίρνει τὸ «Ἐφημερίδα» καὶ δὲ βράδεψε τις καθρευσσιάνικες δραματικές ἀναγούλες που εἴχανε σταλθεῖ σὲν Παντελίδειο.

Καὶ ξέρετε γιατί φέρθηκε ἔτσι ὁ κ. Λάμπρος; Για νὰ κολακίσει τοὺς δημοτικιστάδες που εἶναι, λέει ὁ κ. Ἀστακός, χωμένοι σ' ὅλες τις σήμεριδες καὶ θὰν τὸν λιθανίσουνε. Λογικὴ ἀστακὸς αὐτὴ καὶ πήμε παρσο, ἂν καὶ μπορούσαμε, ἀπαντώντας σὰ τέττα ἀστακολογήματα, νὰ ποθεῖζουμε πὼς ἂ λαχταρούσε λιθανίσματα ὁ κ. Λάμπρος θὰ βράδευε κανένα καθρευσσιάνικο ἀνοχτόδραμα, ἀφ' οὗ οι καθρευσσιάνοι δυστυχῶς σήμερα εἶναι περισσότεροι ἀπὸ τοὺς δημοτικιστάδες καὶ ξεδιάζουν ἀλογόριστα τὸ λιθάνι τοῦς τελλήθες τῆς τεσκεδοσύνης τους.

Ὁ κ. Ἀστακός ἀποκαλεῖ σὲν ἴδια ἀνταπόκρισή του τὸ «Νουμᾶ» ἐφημερίδα ἀπόζουτῶν πάσης μαλλιαρικῆς βδελυρίας. Τὸν εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὰ χρυσά του λόγια, γιατί μπορούσε ἀξιόλογα νὰ μᾶς βρεῖει καὶ νὰ μᾶς πει πὼς μοσκοβολάμε σὲν τις μυρουδιές του ἀνταπόκριτες.

Ὁ ΑΓΑΠΗΤΟΣ φίλος καὶ ἀκριβὲς συνεργάτης μας Νίκος Βέης μᾶς ἔστειλε τὸ ἀκόλουθο γράμμα, ἀπαντώντας μὲ περίσσια χάρη σὸ γράμμα τῆς κ. Καλλιρρόης Ἀδαμιάδου που τυπώθηκε σὸ περασμένο φύλλο:

«Χαρὰ τρισάχια πλημμυρίζει τὴν καρδίά μου μαθαίνοντας πὼς ἡ ἀξία καὶ καλὴ συναδελφισιά μου δ. Καλλιρρόῃ Ἀδαμιάδου εἴχ καὶ βασιλεύει σὰ Γιάννινα. Ἡ χαρὰ μου γιὰ τὸ τρισευχάριστο αὐτὸ μαντάτο εἶναι τόσο μεγάλη, που σκεπάζει ἀπ' ἀκρῆ σ' ἀκρῆ τὴ λύπη που νοιώθω, βλέποντας πὼς ὅσα σημεῖα ζωῆς δείχνει σὸ τελευταῖο τῆς γράμμα δὲν εἶναι καθόλου ἀντάξι οὔτε τῆς παλιᾶς μας φιλίας—που ἐλωσοδίου τὴν ἀρνιέται—οὔτε—ἂν θέλετε—τῆς νεκρολογίας μου. Ὅσο γιὰ τις δικμαρτυρίες τῆς, πᾶν νὰ τις παραδεχθῶ καὶ ἐγώ. Γιατί πολλὰ πράγματα, ὅσο ἀληθινὰ καὶ ὠρατὰ καὶ χαρνεχρηστικά καὶ ἂν εἶναι, γράφονται μόνο γιὰ πεθαμένους, ὅχι ὅμως καὶ γιὰ κῆρες, που ζοῦν, ἀνοῦν καὶ βασιλεύουν καθὼς ἡ δ. Καλλιρρόῃ.

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΗΣ

Τὸ «Ἄστου» που ξανατύπωσε ἀπὸ τὸ «Νουμᾶ» σὸ φύλλο τοῦ περασμένου Σαββάτου τὸ γράμμα τῆς κ. Καλλιρ-

σκῶναι πιά τῆς καὶ νὰ λειψοῦνε. Τρόμαξε ἴδιος ὁ κ. Ἀρτός. Ἄμα πάφουνε, λέει, τὴν θεραπεία, ποτᾶμι θὰ τρέξῃ τὸ ἔμπυο καὶ γαθήκαμε. Ὁ Ἀντρέας κατὶ στοχαστικῆς ἀμέσως. Ὁφελήθηκε ἀπὸ τὸν τρόπο τοῦ γιατροῦ. Ἀπὸ καιρὸ τὸ ποθοῦσε νὰ συμβουλευθῆ τὸν περίφημο τὸν Γκαρνιέρη, τὸ μάστορα τὸν ξακουστό, πρῶτο σὲν ἱετιστήμη του, φουσκογνώστη καὶ νεφροδιδῆ, φουμισμένο σὲν Ἑβρώπη. Ὁ Ἀντρέας εἶχε κάμποσες φορές παρακαλέσει τὸν Ἀρτό νὰ φέρῃ τὸν Γκαρνιέρη. Ὁ Ἀρτός σὰ νὰ μὴν εἴδεινε πολὺ πρόθυμος. Μὰ τώρα, ἔτσι, γιὰ μιάς, σὰ νὰ μὴν μπορούσε πιά νὰ τἀποφύγῃ, σὰ νᾶκανε ἀπόφαση καὶ κούρτζιο, τοῦ ἀποκρίθηκε πὼς θὰ τοῦ μνησῆ, καὶ τόνισε πολὺ γλήγορα τοῦ μνησε, ἀφ' οὗ παρουσιάστηκε ὁ Γκαρνιέρης τις εἰκοσιπέντε τοῦ Μάη, πέμτη πρωί.

Ἀψηλὸ ἀψηλὸ τἀνάστημά του. Ὁλόμαβρη χυμένη ἀπὸ πάνω ἴσα μὲ κάτω λιγνὴ φορεσιά. Στὴν κορφή, ἄσπρα μαλλιά. Νὰ ὁ Γκαρνιέρης. Τὰ μάβρα ἔβλεπε ἀπὸ τὴν πρώτη ματιὰ σου, καὶ σὲν ἔκρη ἀπάνω, τᾶσπρο τὸ κεφάλι. Σοβαρός. Περνοῦσε γιὰ πολὺ ἔξυπνος, φίνος ἄθρωπος. Μὰ ἐκεῖνη τὴ μέρῃ ἐμοιαζε σὰ μπερδεμένος. Κάθησε. Τοῦ ξεδιάλισε ὁ Ἀντρέας τὰ ἱστορικά τῆς Κατινούλας. Τοῦ μίλησε

ρὸς Ἀδαμιάδου, πρέπει νὰ ξανατυπώσει τώρα καὶ τὸ χαριτωμένο γράμμα τοῦ ἀγοπητοῦ μας φίλου γιὰ νὰ δοῦν καὶ οἱ ἀναγνώστες του πὼς νόστιμα διαφεντεῖται ὁ Βέης τῆ νεκρολογίας του, που ἡ κ. Ἀδαμιάδου τόσο σκληρὰ τοῦ τὴν ἐπέκρινε μὲ τὸ γράμμα τῆς.

ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ζήτημα κινεῖται σ' ὅλα τὰ κέντρα τῆς Ρωμισσύνης, σὲν Πόλη, σὲν Σμύρνη, σὲν Μυτιλήνη, σὲν Κᾶϊρο καὶ σ' ὅποιο ἄλλο μέρος τῆς γῆς βρισκονται Ρωμιοὶ καὶ μάλιστα κατ' οὐ βγαίνουνε Ρωμισσίδαινες φημερίδες. Ἡ τέττα κίνηση τοῦ ζητημάτου εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὸν ἀγῶνα μας νὰ μνημονεῖται σὲς στήλες τοῦ «Νουμᾶ» καὶ γι' αὐτὸ θὰ πρρακλέσομε τοὺς ἀναγνώστες μας, (ἀφ' οὗ εὐτυχῶσαμε νᾶχομε ἀναγνώστες σ' ὅλα τὰ μεγάλα καὶ μικρὰ κέντρα τῆς Ρωμισσύνης) νὰ μᾶς στέλνουνε σὲ σύντομες ἀνταποκρισοῦλες ὅτε γίνεται καὶ ὅτε γράφεται σὲν τόπο τους γιὰ τὸ ζήτημα.

Ἀπαραίτητο τὰ γράμματά τους νὰ συντρεφῶνται καὶ μὲ τις φημερίδες ἢ μὲ τὰ βιβλία καὶ φυλλάδια που ἀναφέρονονται σ' αὐτὰ. Ἐλπίζουμε πὼς τὰ λόγια μας θακουστοῦν καὶ οἱ φίλοι θὰ σιχτοῦνε μὲ ἐνθουσιασμὸ σὲ δουλιὰ που τοὺς προτείνουμε.

ΣΤΗΝ Πολίτικῃ «Πρωία» (10 τοῦ Μάη) δημοσιεύθηκε ἡ ἀκόλουθη

ΔΙΑΣΑΦΗΣΙΣ

Εἰς τὴν δήλωσιν, εἰς ἣν λίαν ἀξιεπαίνως προέβη ὁ ἐκ τῶν καλῶν δημοδιδασκάλων τοῦ Ζωγραφεῖου κ. Γ. Καρατζᾶς καὶ ἐκαθάρισεν οὕτω τὴν θέσιν του, ὀφείλοισι νὰ προβῶσι καὶ οἱ ἄλλοι ἐκ τῶν διδασκάλων, ὅσοι λέγεται δινοσοῦσι τὴν νόσον τοῦ μαλλιαρισμοῦ καὶ ὧν τὰ ὀνόματα ἀποφεύγομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἀναγράψωμεν.»

Δὲν ξέρομε ἂν ὁ Καρατζᾶς καθάρισε ἢ μουντζούρωσε τὴν θέσιν του μὲ τὸ περίφημο γράμμα του που τὸ ξανατύπωσε καὶ μᾶς σὸ περασμένο φύλλο. Ξέρομε μονάχα πὼς ὅλοι οἱ δημοτικιστάδες τῆς Πόλης δὲν τοῦ μοιάζουν καὶ ἔτσι τὸ Βουργαρίκο σκίδιο τῆς «Πρωίας» δὲ θὰ φέρει κανένα ἀποτέλεσμα καὶ θὰ πάει σὰ πούρ!

Καταλαβαίνετε τὴν φοβῆρα τῆς «Πρωίας»; Ὅταν τοὺς δημοσιέψῃ τὰ ὀνόματά τους, θὰ ζητήσῃ δηλ. νὰ διωχτοῦν ἀπὸ τις θέσεις τους! Οἱ Βουργαροὶ δὲ θὰ φερνοῦσαν ἀτιμώτερα καὶ προδοτικώτερα, πολεμώντας καὶ σφάζοντας ἀδύναμα γυναικόπαῖδα.

ΣΤΟ ΜΟΤΣΑΡΤ

Ὁ κόσμος εἶχε, πρὶ φανείς, θάματα ἐφτὰ γεννήσει, μὰ θάμα, ὃ Μότσαρτ, εἶπανε τῆς σύντομης ζωῆς σου κάθε στιγμή. Καὶ μπόρεσε ἐκεῖνα ν' ἀφανίσει ὁ χρόνος, μὰ ὅσο ἡ γῆς μας ζεῖ, θὰ ζεῖ καὶ ἡ μουσική σου.

ΛΕΚΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

γιὰ τὴν ἀκράτεια τῆ φοβερῆ. Τὰ μάβρα βούχα δὲ σαλίψανε. Κουνήθηκε μονάχα τᾶσπρο τὸ κεφάλι. Ἐσκυψε. Τὸ σκύψιμο εἶδος προσκύνημα σὲν εἰμαρμένη σου εἴδινε νὰ καταλάβῃ πὼς ἡ ἀκράτεια εἶτανε ἀχ! ἀπὸ τις ἀβώστιες που μῆτε νὰ τὸ συλλογιστῆς νὰ τις γιαντρίψῃς. Ὁρτόσο ζύγωσε ἡ ὠρα που ἔπρεπε νὰ ζετᾶσῃ καὶ τὴν ἀβώστη. Λίς καὶ δὲν ἔξερε τί νὰ ζετᾶσῃ. Ἐτυχε ἴσια ἴσια νὰ τοῦ πῆ ὁ Ἀντρέας πὼς τὸ ἔμπυο τὸ περίσσιο ἴσως νὰ ἐρχότανε ἀπὸ κάποιο ἀπομεινάρι τοῦ δεξιῦ τοῦρητήρα μέσα σὲν φούσκα. Τοῦ ἄρσε ὁ λόγος. Λοιπὸν ἀφτὸ νὰ ζετᾶσῃ. Πέρασε σὲν κάμαρα τὴν πλαγινή, ὅπου κοιτότανε ἡ Κατινούλα σὸ κρεββάτι ἀπάνω τῆς Ἄνας. Προτοῦ περάσῃ, κοντὰ σὲν πόρτα, στάθηκε δὺο δεφτερόλεφτα μὲ τὸν Ἀρτό που τὸν ἀκολουθοῦσε. Ὁ Ἀντρέας σὸ μεταξὺ τοῦ εἶχε δείξει τὸ μπουκάλι τῆς πρωϊνῆς, γεμάτο ἔμπυο πηχτὸ πηχτὸ. Νερὸ δὲν ξεδιάκρινε.

—«Ἄπ' ὅσα μαθαίνω, τὸ νεφρὸ πιασμένο δὲ φαίνεται. Ἄν εἶτανε τὸ ἔμπυο νεφρῆσιο, δὲ θὰ ζοῦσε πιά σήμερα».

—«Μὰ τὸ νεφρὸ τῆς εἶναι φουσκωμένο», πετιέται καὶ τοῦ ἀπαντᾶ κάπως παραγμένος ὁ Ἀρτός που πρῶτα ἔλεγε τοῦ Ἀντρέα πὼς τὸ παραφούσκω-

ΜΙΑ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Γ'

Ὁ ἔρωτας ἔκαμε τὴν καταχτησὴ του καὶ σπῶν δυνῶν τις καρδιές, ἴσως χωρὶς καὶ οἱ ἴδιοι νὰ τὸ ξέροῦνε. Ἡ νύχτα ὅλη τελειωμὸ δὲν εἶχε καὶ γιὰ τοὺς δὺο, ὅσο πούρθε ἡ ἀλήθ, καὶ τοὺς ἔδωσε ἐλπίδες πὼς θὰ ξαναἰδοῦν. Ἡ Κατήγκω μὲ ματιὰ φουσκωμένα ἀπ' τὴν ἀγρύπνια βγήκε κατὰ τὸ συνήθειο περίπατο χωρὶς νὰ βάλῃ σὸ στόμα τις τίποτες γιὰ τί ἡ ἔρεξή τῆς κόπτικε σὰ μὲ μαχαίρι. Σὲ μισὴ ὠρα νὰ καὶ τὸν βλέπει ἀπὸ μακριὰ. Τὸ τί αἰστάνθηκε, εὐκολα τὸ καταλαβαίνει ὅποιος ἀγάπησε ποτὲ του. Χαίρετηθήκανε χωρὶς νὰ γιγίξῃ ὁ ἕνας τὸ χέρι τᾶλλουνοῦ. Τὰ μάτια μόνον μιλοῦσανε, καὶ ἔκουγες τὸ χτύπο τῆς καρδίας τους. Ἐκαημένα νιατὰ, τί γλήγορα που φεύγετε, μὰ ὅσο καὶ ἂν φεύγετε, κενάνας ποτὲ του δὲ σὰς ἔρχῃ. Εἶστε ἢ πὺ εὐτυχημένη στιγμή τῆς ζωῆς τάνθρώπου, πῶς καρδιά μέσα του, καρδιά γνήσια καὶ ἄδολη.

Πρῶτος ἐκεῖνος μίλησε γιὰ τὸ ὠραῖο πρωί, γιὰ τὰ πουλιὰ που κελαδοῦσαν τριγύρω τους καὶ ἔκουγες πὼς ἔκαναν τὴν ἔρωτα μεταξύ τους. Περπατοῦσαν καὶ ἔβλεπαν τὴν ὠραῖα φύση μ' ἕλε, τῆς τις καλλονές, ἔβλεπαν τις χωριατοπούλες μὲ τὰ ροδοκόκκινα μανγούλα τους νὰ γυρίζουν ἀπ' τὴν ἐκκλησία. Φτασα κεντὰ σὲ μιά βρῦση καὶ καθῆσαν σὲν πέτρ' ἀπᾶνου γιὰ νὰ τὰ ποῦνε ἴσως. Ἐτρεχε τὸ νερὸ σιγανὰ σιγανὰ, καὶ ὁ βροκὸς ἔβασκε παρακάτω τὰ γιδια του, παίζοντας τὴ φλογέρα του καὶ τραγουδώντας ἕνα ἔρωτικό βουνήσιο τραγοῦδι. Τότες ὁ Δημητρός γύρισε καὶ τῆς ἔδωσε μιά ματιὰ, καὶ ἐκεῖνῆς βούκωσαν τὰ μάτια. Εἶτανε σὲν ὄνειρο καὶ γιὰ τοὺς δὺο. Ἄχ, τῆς λέει, πὼς ζουλεύω τὸ βροκὸ, που μὲ τὴ φλογέρα του σοῦ δίνει νὰ καταλάβῃς τί αἰστανετ' ἡ καρδιά του. Ἦθελα νᾶμαι σὲν θέση του, νὰ τραγουδοῦσα σὲν αὐτόν, καὶ τότες θὰ καταλαβαίνεις καὶ σὺ τὸ τί ἡ καρδιά μου αἰστανεταί.

Εἶτανε ἡ πρώτη κεντὰ που τὴν ἔδωσε πὼς τὴν ἀγαπᾶ, καὶ ἡ Κατήγκω κατακοκκίνησε. Τότε τῆς λέει τὸν ἔρωτά του, τῆς λέει πὼς τὴν ἀγάπησε ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή που τὴν εἶδε, καὶ ὁ νοῦς του καὶ ὁ λογισμὸς του δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ ἂν θὰ μπόρεσῃ καὶ ἐκεῖνη νὰ τὸν ἀγαπήσῃ. Δὲν εἶμαι πλοῦσιος, τῆς

*1 Καίταξε φύλλα 247 καὶ 248.

μὲ φυσικὸ καὶ εἶπανε τόπο δὺο νεφροῖνε.

—«Τότες ἀλλάξει ἡ σκύψανε παλε τᾶσπρα τὰ μαλλιά τῆς κορφῆς καὶ μπῆκε σὲν κάμαρα ἡ κούρη φορεσιά. Ὁ κ. Γκαρνιέρης, μ' ὅλη τὴν τέχνη, ψιλάφησε τὴν Κατινούλα. Τὴν ἀναπνοῆ τους δὲν παίρνανε οὔτε ἡ Ἄνα οὔτε ὁ Ἀντρέας, μήπως καὶ ἐνοχληθῆ, ἐνῶ λειτουργοῦσε. Τὴ φούσκα ὅμως καὶ τὰ φουσκοτόπια δὲν τὰ κοίταζε. Τέλειωσε, γύρισε σὸν Ἀντρέα. Προσμένανε τί θὰ βγῆ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς παντῆ σὲν κευποδεμένος. Εἶπε πολλὰ καὶ πολλὰ, τὰ εἶπε ἀγάλια γαλία, γλυκὰ καὶ πεθᾶσμα. Τὰ χεῖλια μῆλις ἀνοίχτα ἡ γλώσσα του δὲ λαλοῦτε λαλοῦσε ὅλο μαζί τᾶσπρόμαλλο τὸ κεφάλι.

—«Τὸ λοιπὸ, τί σὰς συμβουλέω; γιὰτί ἔπρεπε ὅπως καὶ ἂν εἶναι νὰ φτάσῃ καὶ σ' ἕνα συμπεράσμα. Ἰδοῦ. Ἄν τὴν εἴχαμε σὸ νοσοκομεῖο, δὲ θὰ παραγυρέβαμε. Ἀφ' οὗ εἶναι σπῆτι σὰς, ἀφ' οὗ τὴ νοιάζεστε σὰ...σὰ...»

—«Σὰν παιδί τοῦ σπιτιοῦ», βοήθησε ἡ Ἄνα.

—«Μάλιστα! Μάλιστα! Σὰν παιδί τοῦ σπιτιοῦ. Ὁραῖα τὸ λίτε», παρατήρησε μὲ κάποιο νόημα.

—«Καὶ σὲν ἀβώστη που θέλει γιαιτρεία», πρῶ-

έλεγε, έχω όμως την επιστήμη μου, και δε φοβούμαι να πεινάσω. Τότε κ' εκείνη δε βάτταξε.

Ναί, σ' άγαπήσα κ' εγώ, Δημητρώ, απ' την πρώτη φορά που σε είδα, αλλά φοβόμουν να μην προδοθώ, γιατί βλέπω τα μεγάλα εμπόδια που θάπαντήσουμε στις φιλικίες μας. Η μητέρα σου βέβαια με κανένα τρόπο δε θά θελήσει να πάει ο γιός της γυναίκα από κατώτερη τάξη της δικής της. Θάχη την άπαίτηση αυτή να διαλέξει τη νύφη της. Αυτό το βλέπεις σε μας τους ρωμικούς κάθε μέρα. Τ' αφήνει ο γονιός το παιδί του να χτυκιάσει, να λυώση στα πόδια του, παρά να τ' αφήσει να πάρη το κορίτσι π' άγαπή. Το φοβερίζει κιόλας πώς αν παντρευτή δίχως τη θέλησή του θά τάποκληρώση και δε θά γυρίση να τόν διη. Πόσα τέτοια συμβαίνουνε κάθε μέρα, και πόσα κορίτσια και παλληκάρια γένουνται θυσία τῶ γονιῶ τους. Από τέτοιες μαγερεμένες παντρίες γένουνται και τὰ δυστυχήματα. Τα κορίτσια σήμερα δεν παντρεύονται μ' άγάπη που είναι ή μόνη που μπορεί να δώσει την εύτυχία της ζωής τους, παντρεύονται όσα έχουν το χρυσάφι, και μ' αυτό αγοράζουν τον ξιττα τους. Αυτό φοβούντανε ή Κατήγκω, αν κι ο Δημητρός δεν πήγαινε παρκαχτού γιατί φοβούντανε πολύ τη μητέρα του. Δεν άπάδειξε όμως τίποτις αν και φάνηκε πολύ μελαγχολικός.

Την κατόπι μέρα άνταμιωθήκανε και πάλι. Ο Δημητρός όμως τά είχε καταβασμένα σά να τόν έτρωγε το σκουλήκι της χτεσινής ήμισίας τους. Ηξερε τη μητέρα του που με κανέναν τρόπο δε θά τόν άφηνε να παντρευτή το κορίτσι που ή καρδιά του ήθελε, και γι' αυτό δεν άνοιξε το στόμα του να τῶ ξεμυστηρευτή σ' αὐτήν. Τό ίδιο συνέβαινε και με την Κατήγκω που εΐτανε βέβαιη πώς ο πατέρας της δε θά τήν άφηνε ποτέ να παντρευτή με κανένα από μεγαλοσιάνικη φανίλια. Η ιδέα του εΐτανε να παντρευτή το κορίτσι του με κανένα πιό νοικοκερεμένης φανίλιας, τίμιο κ' έργατικό, κι άς μὴν είχε και χρήματα, γιατί ο ίδιος είχε αρκετά για να τόν πρικήση. Δέ θέλω, έλεγε στη γυναίκα του, να συγκενέψη το κορίτσι μου με μεγαλοσιάνους, και να βλέπη μουρζούφια και καταφρόνια. Αὐτά όλα τά ήξερε ή Κατήγκω, κ' έβλεπε τίς δυσκολίες κι απ' τά δυο τά μέρη. Αὐτά όλα τά συλλογιόντανε κάθε βραδυ, και δεν μπορούσε να σφαλίξη μάτι. Ύστερ' από τρεῖς μέρες λαβαίνει μιὰ πρόσκληση απ' τή μητέρα του Δημητρώ για να ράνε μαζί στην Παλ-

μύρα, λέγοντάς της που θά έχουν μερικούς φίλους, και να φέρη και τή μουσική της. Εΐπε και στο γιό της το Δημητρώ ποιους θά έχουνε, κι ότι τόν θέλη να περιποιηθῆ ξεχωριστά τή Σοφιά Μάβρου που να ή καλύτερη κ' ή πιό πλούσια νύφη στους Κορφούς. Ο καημένος ο Δημητρός είχε το θάρρος να τῆς πῆ πώς δε θά παντρευτή παρά με κορίτσι που θ' άγαπήση. Τό εΐπε, και ποιός εΐδε το θεό και δεν τονε φοβήθηκε. Γούρωσαν τά μάτια της μάνας του, έγινε κατακίτρινη σαν τό κερί, και τού εΐπε παστρικά πώς αν δεν κάμη ο, τι τού λείει, πρέπει άμέσως να φύγη απ' τό σπίτι.

Σέ λίγη ώρα ήρθαν κι οί προσκαλεσμένοι, καθώς και ή Κατήγκω που φαινότανε σά θεά, κ' ή Σοφιά Μάβρου ή πλούσια νύφη. Στην ήλικία φαινότανε μεσόκοπη άπάν' απ' τά σαράντα, εΐτανε λιγνή, ξερακιανή σά ψαρούμπα και μιὰ μύτη καμπυλωτή σαν τού πελεκάνου. Άμα τήν εΐδε ή κυρία Δε Κόντου, άναψαν οί ποδιές της, κ' έρριξε και μιὰ ματιά στο Δημητρώ. Εκείνος από τό φόβο του, δε γύρισε να διη τήν Κατήγκω, περιορίστηκε μόνο να κίνη κομπλιμέντα στην πλούσια νύφη, που κοντά σ' όλα τῆς έλειπαν και τά δυο μπροστινά δόντια. Τήν Κατήγκω δε γύρισε κανείς να τῆ διη, παρά μόνο ή Φρόσω που τήν καταλυπήθηκε, και πῆγε και κάθησε κοντά της να τῆς κίνη συντροφιά. Τότες για πρώτη φορά θυμήθηκε τόν πατέρα της, που και καλά και σώνει δεν ήθελε να σμίξη με μεγαλοσιάνους.

Έφυγε ή Κατήγκω εκείνο τό βράδυ καταπιεσμένη, κι όλη τή νύχτα δε σφαλίξε μάτι από τό κλάμα. Έκαμε άπόφαση να μη ξαναδιη τό Δημητρώ, και βίασε και τή μητέρα της να φύγουν μιὰ ώρα προτῆτερα απ' τό Λουτράκι.

★

Ο κύρ Χρήστος, που καθώς εΐπαμε εΐτανε καλός ραμελίτης και καλός πατέρας, έβλεπε τήν κόρη του πώς έλιονε στα πόδια της, και δεν μπορούσε να καταλάβη τήν αίτία ρωτούσε τη γυναίκα του, μα κι αυτή ή κακομοίρα δεν ήξερε τί να πῆ. Αποφάσισαν λοιπόν κ' έφυγαν σε καμιά βδομάδα απ' τό Λουτράκι και γύρισαν στην Άθήνα. Πριν τελείωση όμως ή βδομάδα ήρθαν δυο προξενιές για τήν Κατήγκω. Άλλο κακό ρωμαίικο κι αυτό, να παντρεύονται τά κορίτσια με προξενιές και προξενιές που αυτή είναι ή δουλειά τους ως να αγοράζουν και να πουλούν πρόβατα. Τύφλα νάχη τό εμπόριο

τῶ σκλάβων στην Άρρική. Κ' οί δυο οί προξενιές εΐταν καθώς πρέπει, τῆς τάξης τού κύρ Χρήστου, μα ή Κατήγκω με κανέναν τρόπο δεν ήθελε νακούση' έλεγε και καλά που ποτέ της δε θά παντρευτή.

Σ' άφτό τό διαστήμα έλαβε δυο γράμματα απ' τό Δημητρώ, αλλά δε θέλησε ναπαντήση, δεν μπορούσε να ξεχάση τό καταφρόνιο τῆς μητέρας του, κ' έκαμε όρκο πώς ποτέ της δε θά τόν διη. Κατάλαβε πώς είχε δικιο ο πατέρας της, κ' είχε κ' ή ίδια φιλότιμο.

Θυμήθηκε τό Θεόφιλο, που αν και φτωχός, φάνηκε πώς είχε καρδιά, κ' αίστάνουνταν βροειά τή συνειδησή της για τό παιχνιδι που τού έπαιξε. Τώρα εΐτανε μετανιωμένη, αλλά τί μπορούσε και να κάμη. Πέρασαν τρία χρόνια απ' τόν καιρό που τόν πρωτοεΐδε, και ποτίς δεν άκουσε γι' αὐτόν. Συλλογιόντανε κ' έλεγε τί να γένηκε, ζούσε άρχαγες ή πέθανε με βροιά καρδιά. Τίς μεγάλες ιδέες που είχε, τίς άφησε τώρα, και προσπαθούσε με φιλικό τρόπο να έφκαριστή τους γονιούς της που εΐταν κ' οί δυο τους καλοί άνθρωποι, και ήθελαν τό καλό της. Άχ, έλεγε, άς τόν έβλεπε και πάλι για μιὰ στιγμή, και γονατιστή να τόν παρακαλήση να τονε συχωρήση για τό κακό που τού έκαμε. Η Κατήγκω γένηκε τώρα διαφορετική, καταλαβε τό σφάλμα της, εΐδε πώς άδικησε τους γονιούς της με τό να τους περιφρονῆ. Εκεί που τά συλλογιόντανε, να και χτυπή ή πόρτα, και παρουσιάζεται ένας νιός που ζητούσε να τῆ διη.

Στην αρχή θάρρησε που εΐταν ο Δημητρός, κ' εΐπε τῆς δούλας πώς δε θέλει να τόν διη, κατόπι όμως έμαθε πώς εΐτανε ο Θεόφιλος, και κατέθηκε τή σκάλα για να τόν άπαντήση. Γένηκε ο φτωχός κατακκόκινος όταν τήν εΐδε ύστερ' από τρία χρόνια. Δεν μπορούσε να πιστέψη τά μάτια του. Δεν παραπονέθηκε για τό φέρσιμο τῆς Κατήγκω, εΐδω και τρία χρόνια. Δεν εΐτανε σφάλμα της που δεν τόν άγάπησε, και παρακαλούσε το θεό να τῆς δώσει καλύτερη τύχη, κι αυτή θά εΐτανε ή μόνη περηγοριά του. Τῆς εΐπε πώς για τρία χρόνια δούλεψε σαν τό σκυλί, και σήμερα γένηκε σύντροφος με τό σταφιδέμπορο παραφέντη του, πώς τόκαμε άπόφαση να μη παντρευτή ποτές του. Τάλεγε αὐτά κ' έκλαιγε σά μωρό παιδί. Η Κατήγκω συγκινήθηκε με τήν ευγενικά καρδιά και τήν καλή του διαθέση. Άχ, έλεγε με τό νοῦ της, τί σκληρή που φάνηκε σ' ένα

στεσε απλά ο Άντρέας, νοιώθοντας τό άτοπο τῆς μαριολιάς.

— «Αί! τότες ίσως καλή και καμιά κυστοτομία. Έτσι αναπάβεται σίγουρα ή φούσκα και μπορεί να γειάνη».

Ο Άντρέας εΐτανε τόσο άπραχτος, τόσο άπειρος στη γιατρική, που μήτε βώτησε τί φελα κυστοτομία σε μιαν άβρωστη που πάσκει από άκράτεια, γιατί κυστοτομία σημαίνει άκράτεια τῆς φούσκας. Νόμισε ξεναντίας πώς να ο τρόπος να σώση τήν Κατινούλα, συνάδευσε με χίλια κομπλιμέντα ως τό κατόφι το γιατρώ, τού έβαλε κ' ένατο φράγκα στο χέρι. Συφωνημένη τιμή. Και πρώτη φορά έφεξε χαμόγελο ξεθάρρο στο πρόσωπο τού γιατρώ. Γελούσε ως κ' ή άσπρόμαλλη κορφή από πάνω από τά μάθρα βούχα.

Πρόθυμος στο χειρούργημα ο Άντρέας. Μά τήν άλλη μέρα, βιαστικά, έπρεξε ο Άρτός να τού ζηγήση πώς το χειρούργημα κηδ και να μη γίνη, πώς το έμπως θά έρχάτανε από τήν κούραση τῆς φούσκας, από τάκατάπαρτα γιατρικά. Και να τήν έφύσωνε ήσυχη.

Μαχ τριάντα μιὰ, έφυγε ο ίδιος για τήν έξοχή. Δεν τόν ξαναεΐδε ποτέ του ο Άντρέας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ'.

Άνάσα.

Λόγια δεν είναι, κι ακολουθήσε τόντις κάτι περιεργό από τή στιγμή, να πούμε, πού έφυγε ο κ. Άρτός, έρχισε ή Κατινούλα με τά σωστά της να πηγαίνη πολύ πιό καλά. Εΐκοσι τέσσερις ώρες άφου τόν άποχαιρέτησε ο Άντρέας, τήν πέμπτη, πρώτη του Θεριστή, κατέθηκε ή Κατινούλα στο έργαστήρι πριν από τό μεσημέρι και ξαναγύρισε άκόμη τάπομεσήμερο με τή Μοιρίτα. Ο Άντρέας, τίς εΐκοσι έξη του Άπρίλη, δηλαδή εΐδω κ' ένα μήνα, είχε πάει στο βιβλιοπώλη του, καθώς συνήθιζε τέτοια έποχή, κι αγοράσε κάμποσα βιβλία. Μά ο νοῦς του άλλου, ή καρδιά του βασανισμένη. Θυμήθηκε τή βιβλιοθήκη του, μόνο έπειδή κ' εΐτανε ταχτικός άνθρωπος, μόνο ομ' έπειδή είχε νηδέσανο τόν Άπρίλη. Δέ φροντιέμενος, κοιτότανε τό ένα πάνω σ' άλλο τά βιβλία τά καινούρια, στο χαλί, στις καρέφες, σε κατι χαμηλά τραπέζικια, σε σκαμνιά. Ορεξη κανιά οὔτε πιά να τά κοιτάξη, εκείνος που τρελλανότανε για δάφτα. Λοιπόν ή Κατινούλα κ' ή Μοιρίτα, τήν

πρώτη του Θεριστή, μαζί κ' οί δυο τους, ήρθαν να τόν βοηθήσουνε να τῆ εΐδω στα τό βιβλιοδέτη. Τού θά θύνανε κι άφτός έβαζε στο καθένι το κατάλληλο χαρτάκι, με τόν τίτλο και με τήν τιμή. Όπως και μιὰ φορά προτού γίνη το χειρούργημα, όταν έρχότανε ή Κατινούλα πονοθαριμένη από τό γιατρώ, τόν περιέφημο Λανέζο, κι ο Άντρέας τόν πόνο της δεν τόν έβλεπε. Τί διαφορά τώρα! Γαλινεμένο τό πρόσωπό της, ξεθάρρο, ήσυχο, και σαν πρώτα έξυπνο κι αγαθό. Σκούπισε μελίστα τή βιβλιοθηκούλα τῆς Όλιας, σκούπισε όλο τό γραφείο. Έτρεψε ή δύστυχη από τή χαρά της. Επαναζούσε. Κ' έτσι, σά γλυκειά πνοή άνέμου πέρασε άλάκαιρος ο Θεριστής γιατρώ δεν εΐδανε. Άνάσινε ο Άντρέας. Κατάντησε να τούς φοβῆται τους γιατρώς. Πότε σου προμηνούνε όληθρο και χαλό. Πότε σε βεβαιώνουνε πώς ξαναστήθηκε ο άβρωστός σου από τούς νεκρούς. Με κάθε βίζιτα, πρέπει κάτι να σοφιστούνε να σε ζαλίσουνε, για να μη νομίσες άρχαγες πώς ή βίζιτα χαμένη και πώς άδικα πλέρωσε τόν παρά σου. Θά σκατίζονται συχνά κ' ίδιοι τους, για τούτο σε σκατίζουν και σε σένα. Δεν άντέγουνε όμως ταυθρόπωνα μυκλά σε τέτοια ταρχή, δίχως να σαλέψουνε. Περισσότερο από κάθε άλλο, τόννοιωθε ο φρόνιμος ο Άντρέας.

τέτοις νέοι, ποίταν ένα κομμάτι μαλακιά, κ' αίστανονταν να ραγίξη ή καρδιά της. Φώναζε τή μητέρα της για να τόν συστήση, και τής είπε πως τόν γνώρισε στής θείας της τής 'Ελέγκας.

'Η κερά Χρήσταινα πολύ του ήρθε και τόν ζήτησε να πάρη τόν κεντιάτικη καφέ μαζί τους για να τόν γνωρίση κι ο κύρ Χρήστος. 'Ο καημένος ο Θεόφιλος ανάπνευσε κι άρχισε να παίρνη έλπίδες. Είδε τήν κλοσύνη στους γονίους τής Κατήγκας, τόν γλυκό τρόπο τους και καταγοητετήθηκε. 'Όταν ήρθε ο κύρ Χρήστος και τού τόν έστάτησαν, τόν βρήκε παιδί τής καρδιάς του, κι όταν έφυγε είχε μια όμιλία με τήν κόρη του. Νά, παιδί μου, τής είπε, τόν παλληκάρι που θά σε καμην εύτυχισμένη. Τό βλέπεις άπ' τά μάτια του. 'Η Κατήγκω τήκουσε και βούρκωσαν τά μάτια της άπ' τή συγκίνηση.

Τότες είπε στον πατέρα της όλη τήν ιστορία και πόσο λυπάται για τόν φέρσιμό της. 'Ο κύρ Χρήστος τήκουσε και συγκινήθηκε κι αυτός. 'Ένοια σου, κόρη μου, τής είπε, τώρα κάμε τόν σταυρό σου κι αποφασίσε το, και θάχεται κ' οι δυό σας τήν εύκή μου. Μην έχεις κανένα φόβο πως θά πεινάτετε. 'Ο νέος φαίνεται έργατικό και τίμιο παιδί, και καλύτερο άπ' τούς μεγαλοσιανούς εκείνους που ποτέ του δε δουλεύουνε, αλλά περιμένουνε τόν καθετί άπ' τή γυναίκα τους. Τότες ή Κατήγκω, που καθώς είπαμε άλλαξε τώρα ιδέες, και πατέρα μου, είπε, βλέπω πως έχεις δίκιο, και μετανοιώνω τώρα για ό,τι έκαμα. Είμ' αποφασισμένη να κολουθήσω τή συμβουλή σου και είμαι βέβαιος πως με τήν εύκή σου, και με τήν εύκή τής μητέρας μου θά ζήσω εύτυχισμένη. 'Ο κύρ Χρήστος που είχ' άγια ψυχή, νάχνης καλό κόρη μου, τής είπε, ο θεός μ' άξιώσει ό,τι επιθυμούσα, κ' έτσι αποφασίστηκε να γίνη κ' ή άρραθώνα για να πάψη κ' ή φλυαρία τού κόσμου, που άφορμή γυρεύει για να μιλή. Γνωριστήκανε και με τά συμπεθέρια, άνθρωπος καθώς πρέπει, θεοφοβούμενος, και πρόθυμος να κάνουνε τόν καλό κατά τή δύναμή τους

Στους τρείς μήνες άπάνου γένηκε κι ο γάμος κι όλα φαίνονταν χαρούμενα κ' εύτυχισμένα, κι ο κύρ Χρήστος άπ' τή χαρά του έστειλε δυό χιλιάδες δραχμές στο Μητροπολίτη για να τίς μοιράση στους φτωχούς, πράμα που δέν τόν κάνουνε πολλοί σήμερα. Κ' οι νιόπαντροι έφυγαν τήν ίδια μέρα χαρούμενοι κ' εύτυχισμένοι για τόν Καρβουάρι, εκεί όπου πρώτα γνωριστήκανε, και καθισαν και πάλι

Τόννοιθε κ' ή Κιτινούλα, τάφοσιωμένο τόν παιδί, τόν φτωχοκόριτσο τής Κερμαρίας, που όσο κι άν τήν κουράζανε οι γιατροί, τόν θεωρούσε χρέος της να δείξη βνωμοσύνη, άφου, λέει, κανανε τόσα για τήν υγεία της. Μά έπαυσε πόν λέρτερα τήν άνασα της κι άρτή. Λίγο λίγο, ξανάπανε τίς παλιές, τίς παραιτημένες άφησμένες δουλειές. Έξβαφτε, μπάλωνε, μιμπιλιζε, ξεσκόνιζε και παστρεβε όλα τά γραφεία τού Άντριά. Είχε τόν ματι σ' ό τι γινότανε σπιτι. Ζωντάνεβε στα μάτια τους όλωνόνη ή πρώτη Κιτινούλα, μόνο που σηκωνότανε άργά και πλάγιαζε νωρίς. Με τίς ζέστες τού Θεριστή, έμνησκει καποτες τάπόγεμα στον μπαζέ: τόν προτιμημένο της τόν μέρος είτανε ή άβλή. 'Αχ! δέν καθότανε πιά στον άγαπητό της τόν πάγκο, στο γέριχο τού κέδρου τόν κορμό τής χρειαζότανε πίτηδες πολθρόνα που τής τήν κουβαλούσανε όπου ήθελε. Στίς πέντε και τριάντα πέντε, ταχτικά, ζύγωνε ο Άντρέας με τόν θερμομέτρο του, άκκουμπούσε πλάγι της στον κορμό ή κρυβότανε στον άδειανόν τόν άμαζώνα, μην τύχη και τόν άνησυχήση κανένας, ενώ τή θερμομετρούσε. Άναλόγιαζε με τόν νού του τόν περασμένο βαρή χειμώνα, μελετώντας τίς θερμοκρασίες άπό τίς έφτά τού Μάρτη ως τόν Θεριστή. Βαστούσε σημείωση στα

κάτ' άπό τούς πλάτανους κοντά στο τρεχούμενο νερό, και πλάθανε διάφορα σκέδια για τόν μέλλο τους.

Manchester 14 του Φλεβάρη 1907

ΕΩΜΕΡΙΤΗΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ (André de Chénier)

'Όντας τά λέει τά πάθη του κανένας ξελαφρώνει. 'Η ζάγαρη τ' άφύ πιστό λιγάκι τόν μερώνει. Και τής έρωτοπλήγωτης καρδούλας τόν φρεμάκι Μά τόν παράπονο κι αυτό γλυκύνεται λιγάκι. Για τόν βραδυ τόν ντέρτι του ο νύς ξεμολογιέται Σε φίλο του, ίπ' τόν έρωτα κι αυτός που τυρκώνεται, Για, μοναχός του, σέρημα ρουμάνικ και ροχούλες, Στίς αύρες λέει τόν πόνο του, στους βοάχους, στις βρουσούλες.

N. XANTZAPAS

ΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Στό τελευταίο φυλλάδιο τού «Mercure de France» (15 του Μάη ο Άστεριώτης έπιθεωρώντας τά δικά μας, κάνει μια σύντομη εξέταση τού έργου τού Βερναρδάκη, άπό τήν άφορμή τού θανάτου του, και μιλά για τόν Προβελέγγιο και για τήν «Έπιστροφή τού Άσώτου», και ύπόσχεται πως θά μιλήση ξεχωριστά για τόν Παπαδιαμαντή και για τόν Καρακαβίτσα. «Άξιος σύντροφος τού Προβελέγγιου στο αίσθημα—λέει κατόπι προχωρώντας—είναι ο Δημήτρης Τανταλίδης. Μά ο Τανταλίδης, που καθεται στην Πόλη, είναι πιστός όπαδός τής έθνικής γλώσσας και διαλαλεί τήν αλήθεια της. «Άφου, μάς λέει, είναι άσύγκριτη ή δημοτική γλώσσα για τήν ποίηση, γιατί τάχα δέν μπορεί άναλόγα να γίνη τέτοια και για τόν πεζό λόγο;» Κ' έχει δίκιο, μαζί με τόν Φώτη Φωτιάδη, τόν συμπατριώτη του, μαζί με τόν Περγιαλίτη, μαζί με τόν Βαρλέντη, τούς δυό γενναίους μεταφραστές τού Έυριπίδη σέ τέλεια δημοτική. Τάχα είναι γιός ο ποιητής τών «Ίσκιων» ή άνιψός τού δυστυχισμένου 'Ηλία Τανταλίδη, που τυφλώθηκε είκοσι έφτά χρονών, και που ίσα με τόν θανάτό του, στα 1876, χρημάτισε καθηγητής τών 'Ελληνικών στή Θεολογική Σχολή τής Χάλκης; 'Ό,τι κι άν είναι, όλο τόν πρώτο μέρος τής συλλογής μάς δίνει δυνατά με τά μάγια τής θλίψης, τής θύμησης, τής σεπτής και ζήγνης αγάπης, σέ μια διαλεκτή γλώσσα. Τά ποιή-

ματα «Θαμμένος Έρωτας», «Νύχτα στον κήπο», «Τό νησί μου», «τό τραγούδι τής νεκρής», τόν «Φαντασμα» είναι γιομάτα άπό μια έλεγειακή τρυφεράδα, και τά ξεχωρίζει ένα έργο χαρακτηριστικό που μόνοι σκεδόν ως τήν ώρα οι ποιητές τής Έρτανης σος κατορθώσανε να μάς δώσουνε.

«Με μιάν άκριβολογία πόν πολύ νευρώδεια, παρά λαμπερή, ο συγγραφέας τού βιβλίου «Μαρτύρων και ήρώων αίμα» μάς δηγιέται τά βασάνα τά μακεδονικά και τήν άγριότητα τού βούργαρου. Τόν βιβλίο τούτο, γραμμένο σέ καθάρια δημοτική γλώσσα, και προσωρισμένο να πλωθή παντού όπου κόσμος έλληνικός, παίρνει άφορμή τού ξεκινήσου του τόν σκοτωμό τού Παύλου Μελά στή Σιάτιστα τής Μακεδονίας, τόν 1904. Τόν βιβλίο είναι ένα ύψηλό και έξοχο άνακρουσμα, όλο άντίσταση και πατριωτισμός».

ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΕΝΑ ΛΑΘΟΣ

Καικούτσια 16.5.07

'Αγαπητέ «Νουμά»,

Στό γράμμα μου που δημοσίεψα στο φύλλο του άρ. 242 (8 του Άπρίλη), κοντά στο τέλος σελίδα όχτώ, έγινε ένα λαθάκι.

'Αντιγράφοντας τόν γραμμα μου έβαλα αντρέπου-μαι αντί ντόνουμαι. Άφου πρόκειται για τόν πο που γίνεται ντ, τόν αντρέπουμαι δέν έχει τόν λαγο του—έξόν ά νομίσαι κανείς πως κόλλησα κ' έγώ τής καθαρεύουσας τά κελίπρια «ένδρέπουμαι, ένδρε-πή», «νάπτης», «όρδίκιο» κλπ. κλπ. ! !

Δίκος σου ΕΞΕΝΤΕΜΕΝΟΣ

ΑΙΟ ΤΗ ΜΥΤΙΑΝΗ

'Αγαπητέ μου «Νουμά»,

Μπάμ! μπούμ! Άσκημα τήν έχουμε πάλι έμεις οι προροδοτές μαλλιαροί άπό τούς συμπατριώτες μου! Άναψαν και κούρσαν και ξεπαθώσανε κηρύχοντας διωγμό και θάνατο καταπάνω μας μερικοί καθαρτικοί έδω στην πρωτεύουσα. Θά έμαθες τόν υβριστικό άνοιχτό γραμμα που δημοσίεψανε στα σφυραϊκά φύλλα κατά τού κ. Ξενοπούλου, γιατί ο δύστυχος τόλμησε να γράψη κριτική για τόν έργο

φύλλα όπου έγραφε τούς βαθμούς, για τά καθέκαστα τής μέρας, έννοείται και για τήν κρυογενίνα, όταν τής έδινε άπό μισό γραμμαριο πότε τόν πρώτο, πότε τόν βράδι, πότε πρώτο και βράδι. Έταχυσε τόν κεφαλι, συλλογιότανε και διαβαζε: 36°3—37°8, 36°—38°, 36°5—37°5, 35°9—37°3, 36°3—37°2, 36°7—37°7, 36°4—37°9, 36°4—37°4, 36°5—38°1, 36°5—37°8, 36°6—37°4, 37°3—37°8, 35°9—38°2, 36°5—37°6, 36°—37°7, 36°1—38°1, 36°2—37°6, 36°3—38°2, 36°8—38°3, 36°8—38°5, 36°8—38°2, 36°6—37°, 36°3—37°6, 36°7—38°, 36°3—37°2, 36°3—37°7, 36°7—37°9, 36°5—38°, 36°7—36°3 με κρυογενίνα, 36°7—37°3 κρ., 36°7—36°8 κρ., 36°3—37° κρ., 36°8—36°9, 36°6—37°3, 36°7—37°5, 36°3—37°7, 36°7—38°2, 36°5—37°7 κρ., 36°6—37°5 κρ., 36°5—37°4 κρ., 36°2—37°5, 36°3—37°4, 36°5—37°5, 36°6—38°, 36°9—37°5 κρ., 36°5—37°4 κρ., 36°6—37°6 κρ., 36°4—37°4, 36°6—37°8, 36°6—37°2 κρ., 36°6—37°8 κρ., 36°6—37°3 κρ., 36°4—37°8 κρ., 36°6—37°4 κρ., 36°5—37° κρ., 36°4—37°1 κρ., 36°4—37° κρ., 36°6—36°8 κρ., 36°5—37°1 κρ., 36°4—37°3 κρ., 36°4—37°4 κρ., 36°7—37°5

κρ., 36°7—37°7 κρ., 36°6—37°4, 36°7—37°9, 36°5—37°4, 36°7—38°2 (άδιαθεσία), 36°5—37° κρ., 36°6—36°8 κρ., 36°3—37°3 κρ., 36°6—37°3 κρ., 36°7—37°3 κρ., 36°8—37°2, 36°6—37°1, 36°6—37°3 κρ., 36°1—37°2 κρ., 36°6—37°9 κρ., 36°9—36°8 κρ., 36°6—37°7 κρ., 36°8—37°3 κρ., 36°6—37° κρ., 37°—37° κρ., 36°8—37°1 κρ., 36°7—37°5 κρ., 36°7—37°2 κρ., 36°8—37°6 κρ., 36°6—37°5 κρ., 36°7—37°5, 36°5—37°5 κρ., 36°8—37°6 κρ., 36°8—37°1 κρ., 36°5—37°1 κρ., 36°6—37°4 κρ., 36°6—37°2 κρ., 36°4—37°2, 36°8—37°5, 36°8—37°1 κρ., 36°4—37°2, 36°6—37°8, 37°2—37°6, 36°7—38°, 36°9—37°5, 36°8—37°8, 36°9—37°3, 36°5—37°1, 36°7—37°2, 36°8—37°6, 36°4—37°5, 36°5—36°9, 36°6—37°6, 36°7—37°2, 36°5—37°3.

(άκολουθεί)

του μακαρίτη Βερναρδάκη. Τώρα πάλι ή από το Γέρα ανταπόκριση του κ. 'Αλβανού στο «Νουμά» για το θάνατο του σοφού ποιητή χρησίμευσε ως φυτίλι (θυγαλίς ή ένασμα, θύλεγμα οί προκομένοι καθαριτικοί συμπατριώτες μου) για νάκψη ή καθαρουσανικός φανατισμός τους και νά ξεράσουν τά μύρια όσα για τούς δημοτικιστάδες και τό έργο τους. "Αστράψαν και βρόντισαν οί σχολαστικές κουμπούρες και μᾶς κατακεραυνοβόλησαν. Κοντά σ' έμάς τούς ζωντανούς, τήν πάθανε και πεθαμένοι ποιητές, που τό κουτό έλληνικό έθνος τούς άνακήρυξε εθνικούς. 'Ο Σολωμός, λένε (και ποιό νά τό λένε; άνθρωποι τών γραμμάτων!) δέν ήξερε τήν έλληνική γλώσσα, γι' αυτό παρατάζε, λένε, στή σειρά λέξεις μισοελληνικές και μισοδάρδραρες δίχως νά μπορή κανείς νά βγάξη νόημα από δαύτες! 'Ο Βαλαωρίτης κάτι έκανε, μά κι αυτόν τόν χάλασε ή πρόστυχη και χυδαία γλώσσα που μετεχειρίστηκε! Πατριώτες ποιητές είτανε οί Σούτσοι! Ζήτω ό Σούτσος και ό Βερναρδάκης! Μεγαλύτερη βρισιά στή μνήμη του μακαρίτη δέ γίνεται, θαρρούμε, από τό νά βάλουν τόνομά του πλάι στόνομα του Σούτσου, ένφ από τήν άλλη μεριά σου λένε πως με τήν ανταπόκριση στο «Νουμά» για τό θάνατό του αϊδεθλώθη, ύβρίσθη, έμολύνθη (!!) ή μνήμη του». Που είσαι, καημένα σαφέ ερμηίτη, νάκούσης τά σαχλανάλατα έγκώμια που σου ψάλλουν οί συμπατριώτες! Τά ιερά κόκκαλά σου θά σαλέψανε μέσα στον τάφο σου στις άνούσιες αυτές κουταμάρες που ξεφουρνίστηκαν γύρω στο άθάνατο και δοξασμένο ένομα σου.

'Αλλά για νά καταλάβης, φίλε Νουμά, σε ποό σημείο έφτασε ή φανατική στραβομάρα του θεότυπου σχολαστικισμού, ήκου τό ακόλουθο που θά σου πώ και μη φρίξεις! Κάποιος κύριος, «βρέως σημάκινον πρόσωπον, τηρητής τής πατρίας δόξης και τών προγονικών μεγαλειών» βάζει στήν τσέπη του τό φύλλο του «Νουμά» που είχε τήν προροδοτική ανταπόκριση, και μιά και δυό δλόσια στη Μητρόπολη, στο Δεσπότη. 'Εκει φούσκωσε τά πράγματα, είπε πως ή Μυτιλήνη άναστατώθηκε από τήν ανταπόκριση αυτή του μαλλιαρού δασκάλου και πως οί τέτοιοι δασκάλοι πρέπει νά παύονται άμέσως και νάπομακρύνονται από τά σχολιά μας, γιατί θά καταστρέψουν τή νεώτερη γενεά! Δέν ξέρουμε τί του άπάντησαν από τή Μητρόπολη, ούτε μπορέσαμε νά εξακριβώσουμε τί είπε ό Μητροπολίτης μας στον κ. 'Αλβανό που έστειλε, θαρρούμε, και τόν προσκάλεσε. Τουτο μονάχα ξέρουμε πως ό λαοπόθητος Δεσπότης μας είναι πολύ λογικός και πολύ έξυπνος άνθρωπος και δέν κάθεται νά χάνεται στις κουταμάρες και τις σάχλες του τυχόντος σχολαστικού. 'Αλλά κοίταξε που καταντήσαμε! Τρομοκρατία! Νά καταφεύγουν οί άθεόφοβοι σε τέτοια σατανικά μέσα, για νά κάνουν νά χαση τό ψωμί του ενός νέου, σά νά έκαμε κανένα αέγκλημα καθοσιώσεως!

Κατά τή γνώμη μου, τό μόνο σφάλμα που έκανε ό φίλος μας ανταποκριτής είναι που ύπόγραψε τό γράμμα του με τό αληθινό όνομά του, ένφ μ' ένα ψευτόνομα μπορούσε νάποφύγη όλες αυτές τις άναμπαμπούλες. Μά που νά μυριστή, καλέ, τό νύχι του ό άνθρωπος, πως θά του ρίχονταν κατ' αυτόν τόν τρόπο; Μήπως έδω και κάμποσα χρόνια τώρα δέ δημοσιεύει τόσα δηγήματα πρωτότυπα και μεταφρασμένα στη δημοτική μας γλώσσα, χωρίς νά του γενή ποτέ ή παραμικρή παρατήρηση; Στην 'Ελλάδα δέ βρίσκονται τόσοι δημοτικιστές δασκάλοι που γράφουνε στη δημοτική ταχτικά σε περιοδικά και σε φύλλα;

"Όσο για τό ξεπλάστρεμα τών δημοτικιστών δα-

σκάλων που έπρότεινε στον 'Αρχιερέα μας ό «βρέως σημαίνων άνήρ», ής μήν τό νομίζει εύκολο πράμα. Γιατί άν έλάβαινε τόν κόπο νά εξετάση πόσοι και ποιόι είναι πάνω στο νησί μας οί δημοτικιστές δασκάλοι; τότες θά διαβεβαιώνονταν ό ίδιος «αδιαπρηπής» κύριος ότι για νά γενή αυτό που έπρότεινε, θά είταν άνάγκη νά κλείσουν πολλά σχολιά και θά πάθινε τό πάθημα του μακαρίτη Ναστραντίν Χόντζα που έκαψε τό πάλτωμά του για νά καούν όλοι οί ψύλλοι που είτανε μέσα σ' αυτό.

'Ενωσΐται δά, φίλε Νουμά, ότι πολύ λιγοστοί είναι κείνοι που ύποκινούν τέτοια πράγματα. 'Υπάρχουν και πολλοί φρόνιμοι και λογικοί άνθρωποι, ύπάρχουν νέοι φιλικηγνώστες πολλοί, πάρα πολλοί, που παρακολουθούν μέρα με τή μέρα τή νεώτερή μας φιλολογική κίνηση, και που γελούν από μακριά έλευσιολογώντας τά τραμπουκικά καμώματα τών σχολαστικών, που μη έχοντας τί νέντιτάζουν στη λογική και τήν επιστήμη, που είναι με τό μέρος μας, ξεσπάζουν σε βρισιές πρόστυγες κατ' άνωμας κ' ένεργούν σά βούργαροι με τά ποιά διαβολικά μέσα που μπορούν νά υπάρξουνε στον κόσμο, για νά μᾶς βλάψουν.

Μυτιλήνη, 13/5/907.

Κάποιος φίλος σου.

Ο ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Βγήκε σε βιβλίο, καλλιτεχνικό κι άμορφοτυπωμένο, ή Σαλώμη του 'Οσκάρι Ουίλλν, μεταφρασμένη από τό Ν. Ποριώτη.

— 'Η μετάφραση τής «Σαλώμης», καθώς κι όλ' ή άλλη μεταφραστική δουλιά του Ποριώτη, τόσο καλοσυνείδητη και τόσο ζωντανή που νά φαίνεται περισσότερο δημιουργική παρά μεταφραστική δουλιά, χρειάζεται μελέτη πλατιά κ' έλπίζουμε νά γίνει κάποτε αυτό στο «Νουμά».

— Για τήν ώρα σρίγγουμε τό χέρι του αγαπημένου συνγωνιστή κι ακούραστου δουλιετή και καρτηρούμε νά μᾶς δώσει κι άλλα άριστουργήματα τής ξένης φιλολογίας σε άριστοτεχνικές μεταφράσεις.

— Αυτά τά παιδιά τής «'Ηγησώ» κατάφερν τόν θάμα νά κίνουν απανσώστως τούς άλιείες, γιατί νά που κι ό κ. Ζέφυρος; καταπίσθησε νά γράψει φιλολογικό (!!) άρθρο για τόν «'Ηγησώ» στην «'Εστρινή» τής Τρίτης και νά μᾶς πει τόσα ιορά πράματα και θίματα για τήν .... Τέχνη και για τή Γλώσσα!

— 'Αξίζει νά ξεσηκώσουμε ένν κομάτι από τό άρθρο του, τό φοβερό δηλ. παράγραφο που ό κ. Ζέφυρος μιλάει για τή γλώσσα. Καμαρώστε τον!

— «...Τό σφάλμα δέν είναι καθ' όλοκληρίαν ιδιόν των. Διότι, ως έκθεον, μάλλον προήλθεν εξ επιδράσεως δι' τών άναστροφής και συνμιλλίας των έν των νεαρών ποιητών μετά τών έδω αντιπροσώπων και πρακτόρων των αγαθού συμπατριώτου μου κ. Ψυχάκη και του διαδοχού μεταφραστού του Εύαγγελίου κ. Πάλλη. Καί επειδή κατά τόν 'Απόστολον Παύλον «συνιναστροφαί κακαί φθείρουσιν ήθη χρηστά», έφθειραν άτυχώς και τήν γλώσσαν των συμπαθών αυτών έφθβων, οί όποιοι βεβαίως εξ άλλων εύγενών συναισθημάτων ώρμήθησαν, ουδέ δόξαν γλωσσικού 'Ηροστράτου εξήλωσαν, όταν προείθησαν εις τήν έκδοσιν των προϊόντων τής παιδικής φαντασίας των».

— 'Εχει δικιο ό κ. Ζέφυρος. Μόνο όταν οί συμπαθείς έφθοι συνιστρέφονται μαζί του δέ φθείρουν τή χρηστά του ήθη. Αυτό τό ύπογράφουμε και με τά δυό μας χέρια.

— 'Ο κ. Ζέφυρος μᾶς βεβαιώνει άκόμα πως για τόν Κωστή Παλαιά αίστάνεται άσκητανικήστον συμπάθειαν χωρίς νά δυνήθει ποτέ νάναγνώσει περισσότερους τών είκοσι στίχων του». Φανταστήτε, νά μπορούσε νά διαβάσει τόν Παλαιά κι ό κ. Ζέφυρος! 'Οχι, βέβαια!

— Μαθαίνουμε, και τό γράφουμε με χαρά, πως ό Σουλτανός έδωσε τελευταία στο Φώτη Φωτιάδη τή μεγάλη ταξία του Μετσηγιέ, ένν δηλ. από τά πρώτα Τούρκικα παράσημα. 'Ετσι εξηγείται τώρα γιατί ό Φωτιάδης εί-

ναι δημοτικιστής. Νά, για νάν τόν παρασημοφορούν οί Τούρκοι, κ. 'Ανοητόπουλε!

— Σε λίγο βγίνει κανονικό βιβλίο για τό Γλωσσικό Ζήτημα με τόν τίτλο «Γλωσσική και Ζωή», γραμμένο από τόν κ. 'Ελισσαίο Γικνιδη.

— 'Ο συγγραφέας του είχε τήν κλοσούνη νά μᾶς δώσει τό Ε' κεφάλαιο του βιβλίου του, 'Το Σχολείο, και ήρξιν ήτουμε νάν το δημοσιεύουμε ύστερ' από δυό φύλλα.

— Δάδαμε μιά νοστιμη φυλλάδα από τό Κάρφο με τόν τίτλο «'Ελληνικών Κέντρων έν Κάρφο» — Διέλιξις περί του 'Ιωσφικού ζητήματος υπό εθνικήν έποψιν — υπό Ν. Αύγ. Πίστην.

— 'Ο συγγραφέας τής φυλλάδας αυτής ούτε έχει πάρει άκόμα χαμπάρι για τό Ζήτημα. Μοιάζει σά νά δίνει κουτσόρο δίχως νά παίξει ό ίδιος ούτε μπουζούκι.

— 'Η διέλιξις του, λένε, έγινε για νά μαζωχτούν παρίδες νά τυπωθεί και Γαλλικά ή περιλήψη άπέντητη του Κωντζιάκη στον Κουμπάχαρ. Είναι άνάγκη, βλέπετε, νά μᾶς μάθουν κ' οί Φραντζέζοι και νά γελάνε μαζί μας.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

«κ. Γ. Παρ. στις Σπέτσες θύρεθε κ' ή σειρά της γιατί βιάζεσαι; Σ' όσους σε ρωτάνε, λέγε τους ρητά πως θά δημοσιευτεί τό Σεπτέβρη. — κ. Κ. Ζ. στον Ηπειραία. Δέν τούς γράφεις νά μᾶς σταίλουν και τίποτ' άλλα νά διαλέξουμε; Τά δυό πρώτα δέ μᾶς ένθουσίτην και τόσο. — κ. Γ. Φ. στην Τυρλίδα θά σου γράψουμε. Τό άρθρο, ίσκατί καλό, και θά δημοσιευτεί. — κ. 'Ελ. Βοιτζ. στη Σάμο. Σας εύχριστούμε. Θά δημοσιευτεί, καθώς και ένν δυό άλλα που μᾶς στείλανε από τή Λόριαν. — κ. Κω. Τρ. στη Μυτιλήνη. Εύχριστούμε για τό γράμμα σου. Καθώς βλέπω σημερνώ φύλλο, πρόλαβε κ' έγραψε άλλος για τό ίδιο ζήτημα. — κ. Κ. Λαν. στο Βερολίνο. Δάδαμε τή γούμμε. — κ. 'Αλεξανδροίδη. Καλά και τά δυό, καλύτερο μάλιστα τό δεύτερο. Γιατί δέ θές νά δημοσιεύσουμε κανένα; — κ. Α. Νεάν. Τραπεζούτσ. Σου σταίλαμε τό βιβλίο του 'Ιδα. Πληροφόρησε μας τήν παραλαβή του. — κ. Γ. Ζεϊβ. στη Μυτιλήνη. Δάδαμε τή συνηρομή και σ' εύχριστούμε.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

'Εντοκοι καταθέσεις

'Η 'Εθνική Τράπεζα δέχεται έντόκου καταθέσεις εις τραπεζιτικά γράμματα και εις χρυσόν, ήτοι εις φρήγα και λίαν στεργίνας άποδοτέας εις ώρισμένην προθεσίαν ή διαρκείας.

Αί εις χρυσόν καταθέσεις και οί τόκοι αυτών πληρώνονται εις τό αυτό νόμισμα, εις ό έγίνετο ή καταθέσει εις χρυσόν ή δι' έπιταγής όψεως (cheque) επί του έξωτερικού κατ' έπιλογήν του όμολογιούχου.

Τό κεφάλαιον και οί τόκοι τών όμολογιών πληρώνονται έν τώ Κεντρικώ Καταστήματι και τή αίτήση του καταθέτου έν τούς 'Υποκαταστήμασι τής Τραπέζης.

Τόκοι τών καταθέσεων.

1	1/2	τοίς	ο)ο	κατ' έτος	διά	καταθέσεις	6	μην.
		»	»	»	»	»	1	έτ.
		»	»	»	»	»	2	έτ.
		»	»	»	»	»	4	έτ.
		»	»	»	»	»	5	έτ.

Αί όμολογίαί τών έντόκων καταθέσεων έκδίδονται κατ' έκλογήν του καταθέτου όνομαστικαί ή άνόνομοι.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΤΟΥ ΙΔΑ : «Μαρτύρων και 'Ηρώων αίμα...» Δρ. 2.

ΤΗΣ κ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ : «'Από τόν κόσμο του σαλονιού και οί δυό θάνατοι» Δρ. 3. Πουλιούνται στα γραφεία του «Νουμά».